

Европейска
КОМИСИЯ

ПАНОРАМА

ЕСЕН 2016 Г. / БРОЙ 58

Програма
за градовете в ЕС

ГОЛЕМИТЕ
АМБИЦИИ НА
АПУЛИЯ

РАЗВИТИЕ НА
РЪГОВАТА
ИКОНОМИКА

Регионална
и селищна
политика

ПАНОРАМА

УВОДНА СТАТИЯ	03	АПУЛИЯ ПРИВЛИЧА ВНИМАНИЕТО.....	30
ПРОГРАМА ЗА ГРАДОВЕТЕ	04	SONESIFY И ЕВРОПЕЙСКАТА ИДЕНТИЧНОСТ.....	36
ФИНАЛИСТИ В КОНКУРСА ЗА НАГРАДИТЕ REGIOSTARS	10	КАМПАНИЯ „ЕВРОПА В МОЯ РЕГИОН“	38
ФИНАНСИРАНЕ ЗА МАКЛЕНБУРГ—ЗАПАДНА ПОМЕРАНИЯ	14	ИНТЕРВЮ С МАРЖОРИ ЖУАН.....	40
РАЗВИТИЕ НА КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА	16	МООС: ОБЯСНЕНИЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО ОТ ЕС.....	42
РЕГИОНАЛНИ ИНОВАЦИИ ВЪВ ФИНЛАНДИЯ.....	20	НОВИНИ НАКРАТКО.....	43
ПОРТУГАЛИЯ ДАВА ПРИОРИТЕТ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ.....	21	ПРИДОБИВКИ ОТ МАФИЯТА	45
ФИНАНСИРАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА В ЛАНГЕДОК	23	ПОРТАЛ ПОМАГА НА МСП ПО ПРОЕКТ ЗА УСТОЙЧИВ ТРАНСПОРТ	46
УСТОЙЧИВО ГРАДСКО РАЗВИТИЕ НА СТОКХОЛМ.....	24	ПРОЕКТИ ОТ ГЪРЦИЯ И РЕГИОНА НА БАЛТИЙСКО МОРЕ.....	48
ЗАСНЕТО С КАМЕРА.....	26	КАРТИ: ПЪТНА ДОСТЪПНОСТ.....	50
КОНФЕРЕНЦИЯ „ИНТЕЛИГЕНТНИ РЕГИОНИ.....	28	ПРОГРАМА.....	52

04

10

36

46

В този брой...

Добре дошли в есенния брой на списание „Панорама“ за 2016 г. В основната статия в настоящия брой е представена Програмата за градовете в ЕС, както е определена в Пакта от Амстердам, приет през лятото. Разгледани са определените в Програмата начини за подобряване на живота на градското население в ЕС. Също така е обърнато внимание и на новия пакет от мерки на Комисията за насърчване на кръговата икономика, който ще помогне за намаляване на отпадъците и за насърчване на устойчивото развитие. Този път ви представяме по-задълбочено един европейски регион — Пулия в Италия, както и интервю с председателя на региона и селекция на последните успешни проекти в региона.

Освен това сме разгледали развитието на стратегиите за интелигентна специализация, а в раздела „С ваши думи“

даваме думата на заинтересовани страни от Германия, Португалия, Финландия, Франция и Швеция. В раздел „Проекти“ са включени проекти от Балтийския регион и Гърция, а в статията за разширени проекти е описано по-подробно решението за зелена мобилност в Нидерландия.

Желая Ви приятно четене.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Ръководител на отдел „Комуникации“,
Генерална дирекция „Регионална и селищна
политика“, Европейска комисия

УВОДНА СТАТИЯ

През периода 2007—2013 г. се случиха много неща: бяхме засегнати от най-голямата икономическа и финансова криза, пред която някога се е изправял Съюзът; приветствахме с добре дошли три нови държави членки на ЕС; и приехме амбициозен набор от цели, които да бъдат постигнати до 2020 г. — стратегията „Европа 2020“.

За да оцени как политиката на сближаване е успяла да се адаптира към тези трудни обстоятелства, Комисията наскоро публикува резултатите от оценка, която обхваща регионалната политика през периода 2007—2013 г.

Оценката беше направена от независими експерти, които интервюираха над 3000 бенефициери и 1000 служители на управляващите органи, отговорни за изпълнението на програмите, и показаха степента, до която средствата от ЕС оказват влияние върху икономиката.

През периода 2007—2013 г. бяха инвестирани 270 милиарда евро по линия на Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд. Тази финансова помощ беше жизненоважен източник на финансиране за много държави членки, възлизаща на 20—50% от наличните капиталови инвестиции в повечето държави, в една държава членка (Унгария) достигна дори 57%.

Оценката показва, че тези инвестиции са помогнали на 250 000 малки и средни предприятия и са способствали за създаването на 1 милион работни места през периода 2007—2013 г., което се равнява на една трета от създадените нетни работни места в ЕС през този период. Освен това за всяко инвестирано евро се очаква да се генерира допълнителен БВП от 2,74 евро до 2023 г.

Тези положителни въздействия се простират до всеки регион на ЕС и всяка държава членка, като подобряват стандарта на живот на гражданите в области като например транспорт, околна среда, енергийна ефективност, образование и здравеопазване.

Оценката също така предостави удобен случай да се определят възможните подобрения. Например тя потвърди убеждението ни, че са необходими по-ясни цели и системи за проследяване на напредъка и оценка на резултатите в програмите.

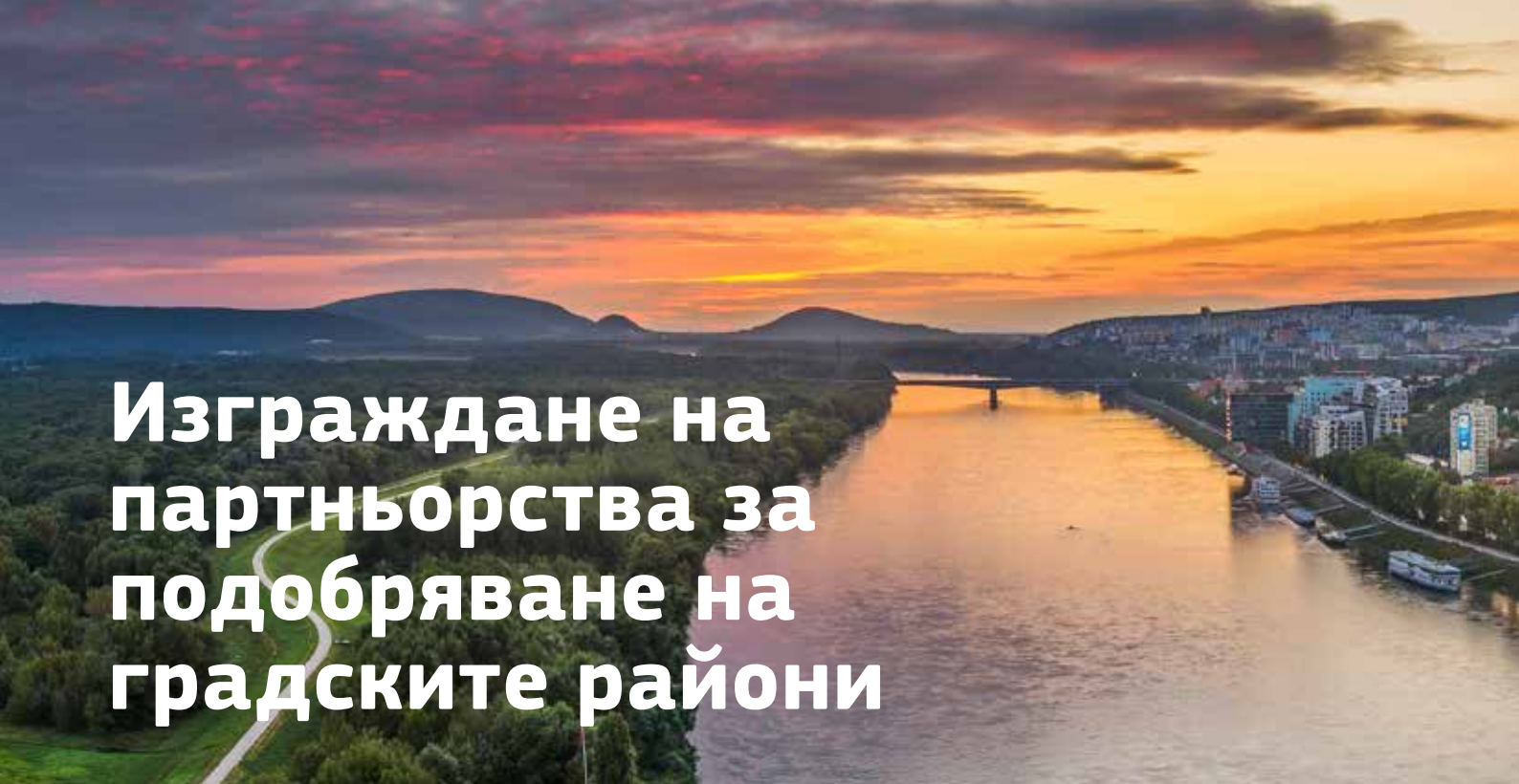
Тези точки вече бяха разгледани в рамките на реформата 2014—2020 г. Също така се полагат и непрекъснати усилия — от Комисията и от политиките в държавите членки — за да се подобри още повече в бъдеще ориентирания към резултати подход на нашата политика.

Постигането на резултати — подобряване на живота на 500 милиона европейски граждани — е най-важното.

В този брой на „Панорама“ ще откриете много конкретни примери и реални житейски истории, както и препоръки от хора, пряко участващи в политиката на сближаване, които показват как средствата от ЕС могат да допринесат за постигането на тази цел. ■

КОРИНА КРЕЦУ

Европейски комисар по регионалната политика

Изграждане на партньорства за подобряване на градските райони

На 30 май министрите на ЕС, отговарящи за въпросите на градоустройството, одобриха Пакта от Амстердам, с който се създава Програмата за градовете в ЕС. На 24 юни Съветът по общи въпроси официално го одобри. Тяхната цел е да започнат съвместна работа с всички заинтересовани страни на равни начала за подобряване на европейските градове и предградия.

Градските райони, дом за по-голяма част от европейските граждани и двигатели на икономиката на ЕС, ще се възползват от иновативен подход за сътрудничество за разработване и прилагане на политики с местен акцент, но със значително европейско измерение. Чрез създаването на партньорства с участието на градските власти, държавите членки, институциите на ЕС и други заинтересовани страни, включително НПО и бизнеса, Програмата за градовете ще подкрепи икономическото и социалното развитие на Европа.

Тя има за цел да осигури на гражданите нови възможности, да подобри качеството им на живот и да се справи с основните предизвикателства за градовете, от заетостта и социалното приобщаване до мобилността, околната среда и изменението на климата.

Интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж

Европейският съюз е един от най-урбанизираните райони в света. Над 70% от гражданите на Европа живеят в град,

предградие или подобна градска зона, цифра, която ООН очаква да нарасне до 80% до 2050 г. Над 70% от всички работни места в Европа са в градските райони, а градовете са дом на повече от 80% от хората на възраст между 25 и 64 години с висше образование.

От това следва, че напредъкът на градовете ще окаже значително въздействие върху икономическото, социалното и екологичното развитие на цяла Европа и ще бъде основен фактор за постигането на целите за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж на стратегията „Европа 2020“.

Освен това градовете и предградията са също и местата, в които са концентрирани и предизвикателства, като например сегрегация, безработица и бедност. Ето защо

ОЧАКВАЙТЕ...

Доклада „Състояние на европейските градове“

В доклада „Състояние на европейските градове — водещата роля на градовете за постигане на по-добро бъдеще“ е показано как градовете допринасят за постигането на европейските цели и стратегии. Градовете играят ключова роля за насърчаване на иновациите и образованието, за подпомагане на социалното приобщаване и за намаляване на емисиите на парникови газове. В доклада се подчертава ефективността на ресурсите на градовете и че с подходящите системи за управление тя може да бъде допълнително подобрена. Този доклад беше изготвен в подкрепа на Програмата за градовете в ЕС и новата програма за градовете. Той ще бъде представен през октомври в Брюксел.

^ Братислава, Словакия

Програмата за градовете признава ролята на градовете за справянето с някои от най-наболелите социално-икономически проблеми в Европа и разчита на важната роля, която играят градските власти като стоящо най-близо до гражданите равнище на управление.

Според Корина Крецу, европейски комисар по регионалната политика: „Градовете са центрове на творчеството и двигател на растежа в Европа, но те са изправени пред големи предизвикателства, като например социалното изключване, замърсяването на въздуха или безработицата. Трябва заедно да намерим решение на тези проблеми. Нашият ангажимент към Програмата за градовете показва, че поставяме въпросите на градоустройството сред нашите приоритети и сме готови да се вслушваме повече в нашите градове, що се отнася до това какво е подходящо за тях и какво трябва да се подобри“.

Програмата за градовете ще създаде 12 партньорства, всяко от които ще включва от 15 до 20 заинтересовани страни, които ще си сътрудничат на равна основа за справяне с 12 приоритетни теми.

На социално-икономическия фронт тези приоритети включват създаване на работни места и развитие на образованието в местната икономика, справяне с градската бедност и решаване на проблемите, свързани с жилищната политика и мобилността, както и инициативите за подпомагане на интеграцията на имигрантите и бежанците. Предизвикателствата, свързани с околната среда, също заемат централно място, включително устойчивото земеползване, развитието на кръговата икономика, адаптирането към изменението на климата, използването на енергия и качеството на въздуха.

Също така ще бъдат разгледани и други въпроси, като преход към цифрова икономика, отговорно възлагане на

12 ПРИОРИТЕТНИ ТЕМИ

- › Работни места и умения в местната икономика
- › Градска бедност
- › Жилищна политика
- › Приобщаване на мигрантите и бежанците
- › Устойчиво земеползване и природосъобразни решения
- › Кръгова икономика
- › Адаптиране към изменението на климата
- › Енергиен преход
- › Градска мобилност
- › Качество на въздуха
- › Цифров преход
- › Иновативно и отговорно възлагане на обществени поръчки

обществени поръчки и взаимосвързани теми, като например връзки между малките и средните градове, градските и селските райони или иновациите.

Целеви проекти

Вече бяха стартирани четири пилотни партньорства — за справяне с проблемите на жилищната политика, приобщаването на мигранти и бежанци, бедността и замърсяването на въздуха. Останалите партньорства трябва да стартират през следващата година.

Град Амстердам например е координатор на проекта, фокусиран върху приобщаването на мигранти и бежанци. Основавайки се на желанието и капацитета за интеграция на местните общности, инициативата ще се занимае с жилищната политика, културната интеграция, предоставянето на обществени услуги, социалното приобщаване,

- ▼ Форум на Комитета на регионите относно Програмата за градовете в ЕС, Амстердам, 30 май 2016 г.: от ляво надясно: Рафаеле Катанео, член на КР и председател на регионалния съвет на Ломбардия, Корина Крецу, европейски комисар по регионалната политика, и Роналд Пластек, Министерство на вътрешните работи и отношенията в Кралството, Нидерландия.

образованието и мерките за пазара на труда, както и със създаването на възможности за семейства на имигранти от второ и трето поколение.

Проектът, който е със срок от три години, включва участието на три генерални дирекции на Европейската комисия (ГД „Регионална и селищна политика“; ГД „Миграция и вътрешни работи“; и ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“). Други заинтересовани страни са организации, като например EUROCITIES, Съветът на европейските общини и региони (СЕОР) и Европейският съвет за бежанците и изгнаниците (ECRE), градовете Атина, Берлин, Хелзинки, Барселона и държавите членки Португалия, Италия, Гърция и Дания.

Нидерландия също е координатор на пилотния проект за качеството на въздуха, за да осигури конкретна помощ на градовете чрез изучаване на въздействието на замърсяването на въздуха в градските райони и създаване на насоки за най-добри практики в областта на прилагането на политиката. Освен това тя ще подобри капацитета на градовете за прилагане на регламентите за околната среда по отношение на качеството на въздуха и за достъп до предлаганото финансиране, както на национално, така и на европейско равнище.

Други пилотни инициативи са проект за разработване на достъпни висококачествени жилищни решения, координиран от Словакия, и инициатива за справяне с предизвикателствата на градската бедност, насочена към възстановяването на бедните квартали и социално-икономическата интеграция на жителите, която се следи съвместно от Белгия и Франция.

Всеки един от тези проекти включва сътрудничество между експерти от държавите членки, Европейската комисия, градове, неправителствени организации и други заинтересовани страни — всички, от които са равностойни партньори, свободни да вземат решение относно тяхното индивидуално ниво на участие.

Нов начин на работа

Комисар Крецу обяснява: „Това е реално многостепенно управление: Програмата за градовете в ЕС не се ръководи от Европейския съюз (общностен подход), не се ръководи от държава членка (междуправителствено), не се ръководи от градовете, нито от заинтересованите страни. Това е нов начин на работа“.

ФИНАНСИРАНЕ НА ГРАДОВЕТЕ ПО ЛИНИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ (ЕСИ ФОНДОВЕ)

В периода на финансиране 2014—2020 г. инвестициите от ЕСИФ са пряко насочени към градските райони, с цел създаване на по-добри възможности за устойчива градска мобилност, физическо, икономическо и социално възстановяване на нуждаещите се общности, както и за по-голям капацитет за научни изследвания и иновации:

ЕСФ:

1.5 милиарда евро, отпуснати за устойчиво градско развитие

URBACT:

96 милиона евро за интегрирано градско развитие

Иновативни действия в областта на градското развитие:

370 милиона евро

Interreg Европа:

425 милиона евро със значителна сума за градовете

ESPN:

49 милиона евро, част от които са за градски проучвания

^ Амстердам, Нидерландия

„Нашият ангажимент да имаме Програма за градовете показва, че даваме приоритет на проблемите на градовете в нашия дневен ред“.

Корина Крецу, европейски комисар
по регионалната политика

Всъщност Програмата за градовете е метод за справяне с градските проблеми по-директно, затова отделните организации и заинтересованите страни да работят в по-тясно сътрудничество с градовете и на свой ред да изискват повече от градовете, за да се справят с разнообразните предизвикателства. В крайна сметка, подходът ще окаже важно въздействие върху градското развитие и ще осигури осезаеми резултати за гражданите.

Градските власти естествено са в центъра на програмата. Те обикновено са на равнището на управление най-близо до гражданите, първата точка за контакт с публичната администрация за хората във връзка с различни въпроси и с публичните органи, с които гражданите редовно имат по-голямо взаимодействие.

Макар че ЕС не разполага с изрична компетентност за градската политика, много политики на ЕС се изпълняват в градовете от градовете. Например Планът за инвестиции за Европа на Европейската комисия, чиято цел е да мобилизира инвестиции на стойност най-малко 315 милиарда евро за период от три години, за да се подкрепи реалната икономика, има значително градско измерение. Седем от неговите 10 приоритета са тясно свързани с градските райони — от подобряване на мобилността на гражданите и развитие на енергийната инфраструктура до подкрепа на малките и средните предприятия, стимулиране на създаването на работни места и засилване на икономическия растеж.

От голямо значение е фактът, че има значително търсене на по-голяма ангажираност от страна на ЕС в подкрепа на развитието на градовете. Обществена консултация, проведена през 2014 г., показва желанието на градовете и заинтересованите страни Европейската комисия да бъде по-активна на местно равнище, за да направи своите политики по-ефективни, по-ефикасни и осъществени с по-малко

разходи. От своя страна този подход следва да отразява принципите на Комисията за субсидиарност и пропорционалност, според които ЕС трябва да съсредоточи действията си върху области, в които може да осъществи реална промяна.

Основни играчи

Комисията ще играе централна роля в развитието на Програмата за градовете на ЕС, като предоставя експертни знания, изпълнява действия и улеснява процеса. Други заинтересовани страни, участващи като равностойни партньори, са Европейският парламент, Комитетът на регионите, Европейският икономически и социален комитет, държавите членки, градовете, както и множество експерти, НПО и предприятия, всички от които изразиха силната си подкрепа относно Програмата за градовете.

Пактът от Амстердам признава също, че Европейската инвестиционна банка играе важна роля за предоставянето на средства за инвестиции в области, обхванати от Програмата за градовете. Тя предоставя различни видове финансиране на градовете чрез кредитиране, финансови инструменти, съчетаване на заеми и безвъзмездни средства за инвестиции в градовете и консултиране на държавите членки и градовете. ЕИБ може да участва в партньорствата на Програмата за градовете и тя ще бъде наблюдател по време на срещи за обсъждане на резултатите.

Необходимостта от това многостепенно управление и от съвместния подход намира израз в начина, по който се изпълняват много публични политики. Например в случай на социално жилищно настаняване ЕС определя някои правила, като например регламенти относно енергийната

^ По време на конференцията за Програмата за градовете министрите от ЕС, отговорни за градската политика, приемат Пакта от Амстердам

ефективност на сградите, но държавите членки вземат решение относно броя на социалните жилища, други органи могат да осигурят финансиране, а градовете в крайна сметка да построят къщите и да установят връзка с жителите. Ето защо е изключително важно всички заинтересовани страни — от европейско до местно равнище и самите граждани — да са включени в процеса.

Съгласно съвместния подход, който е в основата на Програмата за градовете, всички заинтересовани страни, които желаят да допринесат с нещо, ще имат възможност да го направят, като се гарантира, че никой не е изключен и че процедурите са прозрачни и достъпни за всички.

По-голямо въздействие с по-ниски разходи

Този подход е в тясно сътрудничество с ангажимента на Комисията за по-добро регулиране, стратегия, чиято цел е да се гарантира, че политиките и законите на ЕС са проектирани да постигнат целите си с минимални разходи.

Програмата за по-добро регулиране гарантира, че политиката се подготвя, прилага и преразглежда по открит прозрачен начин, информира от най-добрите налични доказателства и подкрепя от предложенията на заинтересованите страни. Освен това Комисията прави оценка на очакваното и реалното въздействие на политиките, законодателството и други важни мерки на всеки етап от цикъла на политиката — от планирането до изпълнението, до преразглеждането и последващата ревизия.

В контекста на Програмата за градовете това означава, че плановете за действие, разработени от партньорствата, ще се фокусират върху по-ефективно и последователно прилагане на съществуващите политики на ЕС в градовете в различни области, като например околна среда, транспорт и заетост. Освен това Комисията ще обърне внимание и на опростяването на достъпа до финансиране от ЕС, насърчаването на комбинациите от фондове на ЕС, както и подобряването на базата от знания, свързани с градските проблеми и обмена на най-добри практики.

Отразявайки този подход „обслужване на едно гише“, под формата на интернет платформа на уебсайта на Европа, ще осигури единно звено за контакт за градовете и заинтересованите страни, за да получат достъп до пълна, надеждна и персонализирана информация за градските инициативи на ЕС.

„Това е реално многостепенно управление. Това е нов начин на работа“.

Корина Крецу, европейски комисар по регионалната политика

Според комисар Крецу: „Досега градовете не вземаха достатъчно участие в изготвянето на нашите политики и не бяха достатъчно мобилизирани за тяхното прилагане, например относно използването на средствата от ЕС. Благодарение на Програмата за градовете на ЕС това ще се промени. Ние ще можем да направим нашите политики по-ефективни, по-ефикасни и осъществени с по-малко разходи“.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://urbanagendaforthe.eu/>

<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>

Програма за градовете в ЕС: <http://europa.eu/!nc84Rf>

ПРОГРАМА ЗА ГРАДОВЕТЕ В ЕС

СЪВМЕСТНИ УСИЛИЯ
ЗА ПО-ДОБРИ ГРАДОВЕ

ЦЕЛИ

“Комисията ще играе активна роля и ще продължи да улеснява изпълнението на Програмата за градовете”

Корина Кречу
Европейски комисар по регионалната политика

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

12 ПРИОРИТЕТНИ ТЕМИ

ПАРТНЬОРСТВА, КОИТО ВЕЧЕ СА ЗАПОЧНАТИ

ХРОНОЛОГИЧЕН ПРЕГЛЕД

Награди RegioStars 2016: 23 проекта достигнаха финала

За пореден път тазгодишният конкурс за наградите RegioStars постави в центъра на вниманието най-изключителните регионални европейски проекти. Експертно жури избра 23-мата финалисти от общо представените 104 проекта от 14 държави членки. Трофеите ще бъдат връчени на победителите на 11 октомври по време на Европейската седмица на регионите и градовете 2016.

ТАЗИ ГОДИНА УПРАВЛЯВАЩИТЕ ОРГАНИ МОГАТ ДА ПРЕДСТАВЯТ ПРОЕКТИ ЗА НАГРАДАТА В ПЕТ КАТЕГОРИИ:

ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ: развитие на възможности в глобалната икономика

УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ: кръгова икономика

ПРИБЩАВАЩ РАСТЕЖ: интегрирано съжителство – изграждане на приобщаващи и несегрегирани общности

CITYSTAR: иновативни решения за устойчиво и градско развитие

ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФОНДОВЕТЕ: да променим нещата, като управляваме различно.

ФИНАЛИСТИТЕ

ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

1. МОСТ: Регион Вестра Йоталанд, Швеция (Европейски фонд за регионално развитие — ЕФРР)

Програмата „МОСТ“ беше разработена с цел да помогне на шведската индустрия в областта на медицинските технологии да разшири пазара си в международен аспект. Участващите 27 инициативи и стартиращи предприятия в областта на медицинските технологии се възползваха от програмата да научат повече за пазарите и от предложената пътна карта за проучване на нови пазари. <http://www.sahlgrenskasciencepark.se/>

2. Клъстер за чисти технологии в Копенхаген: Столичен регион на Дания (ЕФРР)

Проектът „Чисти технологии“ е насочен към осигуряването на интелигентен растеж, иновации и сътрудничество между датските предприятия за чисти технологии и научните институции. Клъстерът създаде 1096 работни места, подкрепи 126 стартиращи предприятия и след като се сля с датския клъстер Lean Energy, вече има над 170 членове. <http://cleancluster.dk/>

3. Кръстопът: Interreg Белгия и Нидерландия (ЕФРР)

Проектът „Кръстопът“ насърчава устойчивото трансгранично сътрудничество между предприятия и институти за научни изследвания на границата на Белгия и Нидерландия. Участващите 150 предприятия организираха 25 трансгранични проекта за иновации, 13 предпроектни проучвания и 40 експеримента, в резултат на което бяха представени на пазара няколко нови продукта и процеси. <http://www.crossroadsproject.eu/>

4. Комплекс за научни изследвания за инфектогностика „Джена“: Тюрингия, Германия (ЕФРР)

Възможността за бързо поставяне на диагноза и идентифициране на инфекциите може да спаси живот. В резултат на дългосрочно междуотраслово сътрудничество технолози и учени разработиха с помощта на фотониката иновативни, по-ефикасни и с възможност за продаване в търговската мрежа тестове за диагностика, за повсеместно ползване.

<http://www.infectognostics.de/>

5. Изготвяне на карта на гр. Базиликата: Базиликата, Италия (ЕФРР)

Проектът има за цел да съживи икономиката на региона като засили присъствието на местните малки и средни предприятия на международните пазари. Това беше осъществено чрез въвеждане на иновативни производствени процеси и модернизирани облика на някои промишлени отрасли. Бяха проведени над 20 прояви, бяха стартирани три регионални марки, а над 200 продукта бяха представени на чуждите пазари.

<http://www.sviluppobasilicata.it/>

УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

1. Greenbizz в Брюксел: Столичен регион Брюксел, Белгия (ЕФРР)

Този „екологичен бизнес инкубатор“ подкрепя предприемаческите проекти и стартиращите предприятия, като им предоставя напълно оборудвани офис пространства, площи за ателиета и административни услуги. Първоначалните резултати са обещаващи и в рамките на три до четири години се очаква заетостта да нарасне до 90%, създавайки около 200 работни места.

<http://www.greenbizz.brussels/en/>

2. Centro Bio: биоиндустрии, биорафинерии и биопродукти: Centro, Португалия (ЕФРР)

Този иновационен комплекс помага на селските райони да станат по-малко зависими от енергията и суровините чрез сътрудничество при създаването на иновативни продукти и технологии, основаващи се на кръговата икономика. Проектът вече помогна за създаването на 24 подпроекта в областта на научните изследвания и развойната дейност и разгледа създаването на четири дружества със съпътстващи дейности, шест стартиращи дружества и последващи инвестиции в размер на 125 милиона евро. <http://www.blc3.pt/>

3. Кръгов океан (Interreg, Обединено кралство/ Ирландия/Гренландия/Норвегия (ЕФРР)

Този проект намира решения за повторно използване на морските отпадъци, като например изхвърлени рибарски мрежи и въжета. Със своите действия проектът насърчава екоиновациите, стимулира ефективното и екологично отговорно предприемачество, като същевременно

намалява нивата на морските отпадъци. Потенциалните нови начини за използване на изхвърления материал са като изолационни покрития на стоманобетон, тухлени плочки и покриви. <http://www.circularocean.eu/>

4. Изграждане на обект за управление на отпадъците за сдружението за специални цели на общините: Любелско войводство, Полша (ЕФРР)

Проектът финансира ново съоръжение за управление на отпадъците с технология, която позволява събиране на целият поток битови отпадъци, както и отделна обработка на опаковки, органични отпадъци, баласт, опасни и минералната фракции на отпадъците. Подобренията ще са от полза за околната среда и за здравето на гражданите.

<http://www.proekob.pl/>

5. Иновативни технологии в третирането на отпадъци от производството на вино: град Загреб и област Истрия, Хърватия (ЕФРР)

Сътрудничеството между учени, научни работници и МСП във винарския отрасъл доведе до създаването на нови и екологично приемливи технологии за използване на потенциала на органичните отпадъци от производството на вино, с което значително се намалява въздействието на отрасъла върху околната среда.

http://www.pbf.unizg.hr/en/departments/department_of_food_engineering/laboratory_for_technology_of_fruits_and_vegetables_preservation_and_processing/

>

^ Комисар Крецу на церемонията по връчването на наградите RegioStars 2015

ПРИБЩАВАЩ РАСТЕЖ

1. Академия за социална икономика: Малополско войводство, Полша (Европейски социален фонд — ЕСФ)

Проектът свързва хора, намиращи се в затруднено положение, като например безработни, инвалиди, бежанци, психичноболни и зависими от наркотични вещества, с организации, които им помогнаха да се реинтегрират в обществото. От проекта са се възползвали над 1700 физически лица, както и 245 предприятия в областта на социалната икономика и 203 предприятия за услуги.

<http://www.rops.krakow.pl/>

2. Разнообразие за деца: Interreg, Тирол/Алто Адидже/Трентино, Австрия и Италия (ЕФРР)

Развлекателните дейности, споделени от около 1800 деца и 100 учители в Австрия и Италия, бяха предназначени да стимулират опознаването на чуждата култура. Освен значителните подобрения в класната стая, проектът също подобри уменията на учителите за насърчаване на диалога и недопускане на дискриминация.

<http://www.diversity4kids.eu/de/>

3. Euregio Barrierefrei: Interreg, Австрия и Германия (ЕФРР)

Целта е да се повиши информираността относно необходимостта за достъпност за хората с ментални увреждания чрез инициативи за достъпен туризъм. Беше създадена онлайн платформа за промотиране на подходящи места за настаняване за празниците — бяха прегледани и регистрирани 90 туристически съоръжения и в момента повечето туристически асоциации на ЕС са свързани с портала Barrierefrei.

<http://clw-traunreut.de/>

4. Vives Emplea – тиймбилдинг за социално и трудово приобщаване: национален проект, Испания (ЕСФ)

Тази програма помага на безработни лица да подобрят своите социални и работни умения чрез групови сесии, менторство и мрежови възможности. От април 2014 г. са разработени 44 проекта, които са привлекли 1325 участници, от които 54% са били назначение на работа, а 29% са започнали обучение.

<https://www.accioncontraelhambre.org/es>

CITYSTAR

1. Abattoir: Foodmet с градска ферма (и производство): Столичен регион Брюксел, Белгия (ЕФРР)

Важен обект на Abattoir в Брюксел беше превърнат в модерен пазар за хранителни стоки, в който се помещават около 50 магазина и който осигурява около 150 работни места. Проектът има за цел да развие нови икономически дейности, свързани с хранителната верига, включително зеленчукова градина и оранжерии на покрива.

<http://www.abattoir.be/en/eu-regiostars-awards>

2. Алея на промяната: Северен Рейн — Вестфалия, Германия (ЕФРР)

Нова екологична магистрала за велосипеди увеличи нисковъглеродния транспорт в тази традиционно индустриална област. Няколко проекта за социално приобщаване и икономическо развитие, които бяха разработени във връзка с алеята за велосипеди, помогнаха за създаването на 2000 работни места в тази вече оживена градска агломерация.

<https://www.herten.de/kultur-und-freizeit/naherholung-erholung-im-gruenen/radfahren-in-herten/zichenbahntrasse-allee-des-wandels.html>

3. Интелигентна транспортна система: Вроцлав, Полша (ЕФРР)

Времето за пътуване в град Вроцлав беше намалено, а трафикът стана много по-ненатоварен, благодарение на иновативната система за градски транспорт. За да следи трафика и да се намесва, когато е необходимо, системата използва камери, сензори и комплексен комуникационен софтуер за събиране и предаване на информация на оперативен център, в който понастоящем работят над 70 души.

<http://its.wroc.pl/>

4. Обновяване на долната градска част на Гданск: Поморско войводство, Полша (ЕФРР)

Инвестициите в инфраструктурата и в социалната структура плюс социалните и културните дейности имат за цел да се борят със социалното изключване, по-специално сред семействата в неравностойно положение. Беше обновена голяма площ, 33 съоръжения бяха съживени, а около 9500 души участваха в 210 програми за приобщаване. Освен това бяха създадени и пет нови работни места в детския дневен център в града.

<http://bit.ly/2be10Mm>

RegioStars Awards

^ Комисар Крецу и председателят на журито Ламберт ван Нистелрой, член на ЕП, на прес конференцията по повод наградите RegioStars 2015

5. Градски разпределителен център в град Шарлероа: Валония, Белгия (ЕФРР)

Изграждането на разпределителен център извън града намали задръстванията в тесните вътрешни улици на града, повиши мобилността и качеството на въздуха. До 2020 г. се очаква съгласно проекта вредните емисии на CO₂ да намалее с 38% и да се създадат 20 работни места.

<http://www.charleroi.be/le-centre-distribution-urbaine-attend-ses-premiers-colis>

ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

1. Европейски социален глас: Умбрия, Италия (ЕСФ)

Конкурс за новосъздадени музикални групи беше използван за информиране на младите хора по динамичен и ефективен начин за възможностите, предоставяни от средствата за финансиране на ЕС. С помощта на снимки, видео признания, разказване на истории и викторина областната администрация влезе в контакт с голяма целева аудитория от млади хора, които се забавляваха и си извлякоха поуки от инициативата.

<http://www.regione.umbria.it/home>

2. Подобрене на единичните разходи за НИРД в Северна Ирландия: Северна Ирландия, Обединено кралство (Техническа помощ — ТП)

Тежестта на одита, понесена от предприятията в областта на НИРД в страната, беше значителен възпиращ фактор за тяхното участие в дейности, финансирани от ЕФРР. Новите единични разходи ще позволят да се направят значителни икономии на средствата, разходвани за техническа помощ за одит.

<http://www.jobsandgrowthni.gov.uk/>

3. Отворена платформа за иновации в контекста на RIS3: Ломбардия, Италия (ЕФРР)

Платформата е съвместен инструмент, който подкрепя отворени иновационни екосистеми, позволява диалог между частния и публичния икономически сектор и изследователските институти. До март 2016 г. бяха регистрирани 3200 потребители, предложени 222 проектни идеи и подадени 435 заявления за изразяване на интерес към тези проекти.

<http://www.openinnovation.regione.lombardia.it/it/home-page>

4. Инициатива за прозрачност Jonvabalai (Светулки): Национален проект, Литва (ЕСФ и ТП)

За да се подобри общественото възприемане на прозрачността при използването на средства от ЕС, беше създаден уебсайт, който предоставя възможност да се публикува информация за обществеността относно финансовото управление на проекти, финансирани от европейските структурни фондове. От септември 2014 г. над 630 ръководители на проекти са представили информация за проекти, които са били разгледани от 35 500 уникални посетители, което е значително увеличаване на възприемането на прозрачността сред гражданите на ЕС. <http://www.esinvesticijos.lt/>

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

^ Министърът на икономиката на Мекленбург—Западна Померания Хари Глоу (отляво) и Рафаел Гуле от ГД „Регионална и селищна политика“ на Европейската комисия (вторият от ляво надясно) на посещение в EEW Special Pipe Constructions Ltd в Росток

Положително икономическо развитие с помощ от ЕС

Добър икономически напредък на Мекленбург—Западна Померания благодарение на Европейския съюз.

Бизнес инфраструктурата на провинцията беше обновена със средства от ЕС и Мекленбург—Западна Померания вече се котира по-добре на пазара, като място за бизнес и туристическа дестинация. По подобен начин компании, които инвестираха в създаването и осигуряването на работни места, в интегрираното устойчиво градско развитие, в проектите в областта на икономиката на здравеопазването, както и в научните изследвания, развойната дейност и иновациите, също получиха подкрепа. Местните жители и посетителите на нашата федерална провинция могат активно да се запознаят с тези промени. Добре разположените велосипедни алеи, красивите пристанища, атрактивните зоологически градини и туристическите съоръжения се радват на нарастваща популярност. През 2015 г. беше отбелязан рекорден брой посетители с 29,5 милиона нощувки.

Като цяло условията се подобриха значително в икономически план: бяха открити бизнес паркове, в които се преместиха много компании, а други се разшириха; изгради се изключително добре развита инфраструктура — без подкрепата на ЕС тези проекти едва ли щяха да станат

реалност. Европейското финансиране на Мекленбург—Западна Померания е разнообразно.

През периода на финансиране от ЕС 2014—2020 г. този регион ще получи около 968 милиона евро от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Фокусът на Министерството на икономиката е финансирането на научни изследвания, развойна дейност и иновации. От този момент до 2020 г. ние ще инвестираме 168 милиона евро от ЕФРР.

Фокусът е преди всичко за подпомагане на сътрудничеството между икономиката и науката — т.нар съвместни научни изследвания. Имаме нужда от повече продаваеми продукти, които могат да бъдат проучени, разработени и произведени в Мекленбург—Западна Померания, така че увеличаваме създаването на устойчива стойност. На първичния пазар на труда се създават повече работни места, основани на знанието. Това е основано на полезните взаимодействия между иновациите и инвестиционната подкрепа, по-специално, доколкото е известно, в добрите възможности за по-нататъшно увеличение на създаването на стойност.

Всички ние сме жива част от Европа. Общността на провинциите също решително допринася за повишаване на качеството на работа и живот в собствената държава. Двадесет и петте години на икономическо развитие

в Мекленбург—Западна Померания са тясно свързани с приноса на европейските структурни фондове. През настоящия период на финансиране от ЕС създадохме условията за бъдещия устойчив растеж в нашата провинция. Вниманието е насочено към развитието на процеса на икономическо наваксване. Искаме да разширим икономическата база на нашата провинция и да подобрим общите условия за по-голяма заетост.

Много беше направено. Оpozнайте ни — на почивка или като потенциален инвеститор. Използвайте изцяло възможностите, предоставени с подкрепата на ЕС. Ние ще ви посрещнем сърдечно в Мекленбург—Западна Померания.

ХАРИ ГЛОУ

министър на икономиката, строителството и туризма на провинция Мекленбург—Западна Померания

Други забележителни проекти, финансирани от ЕФРР и ЕСФ за периода 2007—2013 г. са:

- **ThermSelect**, Росток: МСП представят енергийно-отоплителна програма, която се характеризира с високо-ефективна и ефикасна регенеративна енергия за фирмените сгради, офисите и домовете. Централната част на екологичната и устойчива интелигентната система е хибридна термопомпа, която комбинира аеротермална и геотермална енергия, и се допълва от термосоларна инсталация.
- **Schwerin**, Росток: **Human Med AG** и **университетът в Росток** разработиха малък, лесен за ползване мобилен медицински инструмент за извличане на мастни тъкани за дерматологията и регенеративната медицина. Устройството ще се използва за лечение на хронични рани и за реконструктивна хирургия.
- **Енергийно селище**, Боллевик: Мрежата за локално отопление предвижда децентрализирано самостоятелно производство на топлинна и електрическа енергия за използване от общността. Две единици за комбинирано производство на биомаса използват регионално доставените суровини, за да генерират енергия, която да се разпределя в локалната отоплителна мрежа.
- **Училище Plus Energy**, Росток: обширното обновяване на енергийната мрежа и санирането на сградата на това европейско училище и комплекс за висше образование за надарени ученици се извършват чрез финансиране. Иновативни енергийни инженерни решения, основаващи се на фотоволтаична централа и малки вятърни турбини,

ще генерират енергия, която да отговаря на нуждите на сградата.

- **Река Варнов**, Росток: Брегът на реката се проектира отново, за да може да се справи с трафика от центъра на града в посока югоизток, докато подобренията на регион Алтер Фарноварм ще включват укрепления на брега на реката и зелен пояс. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.mecklenburg-vorpommern.de/startseite/>

ИЗВИСЯВАНЕ НАД КОНКУРЕНЦИЯТА

EEW Special Pipe Constructions GmbH, световният пазарен лидер за стълбове за вятърни турбини, участва изключително активно в съвместни проекти с немския център Fraunhofer за прилагане на големи конструкции в производственото проектиране, разработването на по-леки структури за изграждане на големи вятърни турбини (генериране до 10 мегавата) за използване в морето. Наскоро Хари Глоу, министър на икономиката, представи допълнителна субсидия, като част от кампанията „Европа в моя регион“ за нов съвместен проект на EEW SPC и център Fraunhofer, с цел разработване на иновативна процедура за комбиниране на дебелостенни плочи.

<http://www.eewspc.com/>

ЗДРАВΟΣЛОВНА ПЕРСПЕКТИВА ЗА ЦЕНТЪР ЗА ВЪРХОВИ ПОСТИЖЕНИЯ

Cortronik разработва и произвежда стентове — медицински мрежести тръбички за опора на сърдечно-съдовата система. В компанията работят над 200 служители и тя ежегодно произвежда половин милион стентове. Тя има полза най-вече от съвместните научни изследвания с Института за технологии за импланти и биоматериали, Центъра за компетентност за медицински технологии в Мекленбург—Предна Померания и университетите в Росток и Грайфсвалд. Всичко се провежда заедно с партньорите в Warnemündesite — този успешен пример за устойчива верига на стойността с научни изследвания, разработка и производство.

<http://www.cortronik.com/de/>

Развитие на кръговата икономика

ИЗГРАЖДАНЕ НА ПО-СТАБИЛНО, ПО-ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО И ПО-УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ

Целта на кръговата икономика е да „затвори кръга“ на жизнения цикъл на продуктите, като поддържа колкото е възможно повече ресурси в икономиката и по този начин се постига намаляване на отпадъците и насърчаване на устойчивото развитие. Европейската комисия представя пакет от мерки за развитие на кръговата икономика, а Панорама разкрива как финансирането по линия на политиката на сближаване може да подкрепи тези мерки.

За да заработи кръговата икономика, стойността на продуктите, материалите и ресурсите трябва да остане полезна колкото е възможно по-дълго. Целта е дадена икономика да стане едновременно конкурентоспособна и да използва ефективно ресурсите.

Кръговата икономика оказва положително въздействие на бизнеса. Всяко преминаване към кръгова икономика може да донесе огромни дивиденди в бъдеще, като ги предпази от недостига на ресурси и нестабилното

ценообразуване на намаляващите стоки. Освен това кръговата икономика изисква новаторски подход към производството и потреблението, което предлага значителни възможности за добре информирания предприемач.

През декември 2015 г. Европейската комисия прие пакет от мерки за кръговата икономиката, с цел да се повиши конкурентоспособността, да се създадат работни места и да се генерира устойчив растеж. В пакета са предвидени мерки за подпомагане на бизнеса, държавните органи и потребителите да направят прехода към кръгова икономика.

СКРИТО СЪКРОВИЩЕ

Проектът „Затваряне на кръга“ (StC) разглежда добива на вторични суровини и създаването на зелена енергия на депо за отпадъци с площ от 130 хектара, разположено в източната част на Белгия. Обектът в Хаутхален—Хелхтерен е запълнен с 16 милиона тона битови и промишлени отпадъци, от които са възстановени шлака, стомана, мед и други метали, за да се използват отново. Освен това запалимите материали се превръщат в енергия чрез прилагане на високотемпературна плазмена технология. Това нововъведение има потенциал да генерира достатъчно енергия за 200 000 семейства за 20 години напред. Когато всички отпадъци се изкопаят и използват повторно, обектът ще се превърне в устойчив природен резерват.

Проектът StC проправи пътя на проекта „Нова мина“ по програма „Хоризонт 2020“, която изгражда мрежата на ЕС за обучение и търси начини за възстановяване на ресурси от депото за отпадъци.

Повече за по-малко

Целта е да се извлече максималната стойност и полза от суровините, продуктите и отпадъците. От своя страна това ще осигури икономии на потреблението на енергия и ще

↗ Регионалният център за управление на отпадъците на Любляна подобрява рециклирането и помага за постигането на устойчиво събиране на отпадъците

намали емисиите на парникови газове, и двете от които са приоритети на ЕС. По този начин кръговата икономика насърчава предотвратяването на отпадъците и подчертава необходимостта от повече рециклиране и повторна употреба, като в същото време операциите за изхвърляне и изгаряне на отпадъците ще се намалят.

Политиката на сближаване на ЕС може да играе ключова роля за превръщане на кръговата икономика в реалност. През периода 2014—2020 г. значителна част от финансирането беше заделено за подкрепа на управлението на отпадъци, иновациите, ефективността на ресурсите, конкурентоспособността на МСП и нисковъглеродните инвестиции — като всички те имат важна роля за изграждането на кръговата икономика.

За създаването на устойчиво и екологосъобразно икономическо бъдеще може да се използва финансиране по линия на политиката на сближаване на обща стойност около 150 милиарда евро. Тези средства ще бъдат допълнени с други източници на финансиране от ЕС по програми, като например „Хоризонт 2020“, LIFE и COSME. Освен това тези големи инвестиции ще привлекат финансите и експертните знания на частния сектор.

По-добро управление на отпадъците

Около 5,5 милиарда евро от тези средства са заделени за подобряване на управлението на отпадъците в цяла Европа. Целта е да се разработят варианти за третиране на отпадъци, които да се концентрират върху предотвратяването,

СЛОВЕНИЯ НАСЪРЧАВА УСТОЙЧИВОСТТА

Любляна, столицата на Словения, пое огромен ангажимент към практиките за устойчиво управление на отпадъците — забележителните усилия допринесоха за това наскоро тя да бъде удостоена със званието „Европейска зелена столица 2016“ от Европейската комисия. От присъединяването си към ЕС градът е намалил размера на отпадъците, изпращани в депото за отпадъци с 59% чрез инвестиране в стратегии за предотвратяване и повторна употреба на отпадъци. В момента градът генерира 41% по-малко отпадъци на глава от населението от средното ниво на отпадъците в Европа. Център за регионално управление на отпадъците на Любляна играе ключова роля в този успех. Модерното съоръжение, което обслужва 37 общини, сортира, обработва и третира всички видове отпадъци и произвежда биогаз за електроенергия и отопление.

повторното използване и рециклирането на отпадъците. Също така бяха заделени и парични средства за подобряване на инфраструктурата за третиране на отпадъци в по-слабо развитите региони на ЕС. Общо взето, тези инвестиции трябва да създадат допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци от 5,9 милиона тона годишно.

Най-доброто използване на съществуващите отпадъци е основен стълб на кръговата икономика. По линия на политиката на сближаване се отпускат около 2,3 милиарда евро, които да се инвестират в екологично чисти производствени процеси и за подпомагане на МСП за по-ефективно използване на ресурсите. Налице е също така и възможност за подкрепа на разработката на продукти, които да имат по-голяма трайност и да могат лесно да се ремонтират или

рециклират. Освен това на пазара се появяват нови продукти, изработени от рециклирани и регенерирани материали. Постоянните иновации в развиващата се област на „вторичното използване“ също изглежда ще получат подкрепа по линия на политиката на сближаване.

Финансирането също така подкрепя и подобренията във водния сектор с 15 милиарда евро по линия на политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. Инвестициите могат да се използват за подобряване на пречистването на отпадъчните води и по-нататъшното им използване от обществото, например те могат да се използват за напояване на паркове и почистване на улици.

Подкрепа за научните изследвания и иновациите

Чрез своите стратегии за интелигентна специализация, региони във всички държави членки избраха приоритетни области, които могат да им помогнат да преминат към кръгова икономика. Приоритетите за научни изследвания и иновации могат да се променят в зависимост от силните страни на всеки регион, но могат да включват развиване на биоикономиката, предприемане на стъпки за въвеждане на композитни материали или основен преглед на производствените процеси, с цел да станат по-ефективни.

Европейската комисия подкрепя регионите например чрез Платформата за интелигентна специализация, която предоставя професионални консултации относно проектирането и изпълнението на техните научноизследователски и иновационни стратегии за интелигентна специализация. Платформата също така помага да се улесни междуреги-

онално сътрудничество по въпроси, свързани с иновации за кръговата икономика — и в специфични области, като индустриалната модернизация.

Ясно определена стратегия

Организации, които се интересуват от осигуряване на финансиране по линия на политиката на сближаване, трябва да докажат, че имат стратегически подход. Това предполага, че инвестициите в отпадъци трябва да спазват условията на плановете за управление на отпадъци; а националните и регионалните стратегии за интелигентна специализация следва да засилят инвестициите в иновации.

Комисията може да предостави техническа помощ на държавите членки, регионите и градовете при изготвянето на тези стратегии и да ги приложи на практика. Също така се предлага и помощ за засилване на местните и регионалните власти, за да се гарантира, че няма административни пречки за развитието на кръговата икономика.

СПОДЕЛЕНА ОСВЕДОМЕНОСТ

Да постигнем напредък с помощта по линия на политиката на сближаване за платформи и мрежи, която ще допринесе за изграждането на по-устойчива икономика. В Ирландия една такава платформа помогна на МСП да подобрят своите практики за управление на отпадъците и да намалят разходите за закупуване. Предложенията за размяна на ресурси SMILE, безплатна услуга за предприятия, която ги насърчава да разменят различни продукти, за да спестят пари, намалява отпадъците на депото

и разкрива нови бизнес възможности. Предлаганите стоки могат да бъдат всякакви — от излишните платове, които да бъдат използвани за рисуване, занаятчийство или образователни материали за деца, до нежеланите осветителни тела, които иначе биха били изхвърлени на боклука.

СПРАВЯНЕ С ОТПАДЪЦИТЕ В МОРЕТО

Проектът „Кръгов океан“, друг финалист на RegioStars, има за цел да намери алтернативни приложения на изхвърлени рибарски мрежи и въжета в региона на Северната периферия и Арктика. За тази цел екипът на проекта пилотно изпитва нови продукти, изработени от мрежи, включително изолационни покрития за армиран бетон, керемиди и покриви. Също така се провеждат и опити за използване на рибарските мрежи за изваждане на замърсителите от водата. Тези практически приложения ще помогнат за намаляване на пластмасовите отпадъци, които възлизат на 12,7 милиона тона и се озовават в океаните всяка година, като същевременно излишните продукти ще се използват повторно.

Освен това може да са необходими и по-нататъшни действия, за да се създадат подходящи условия за кръговата икономика. Осигуряването на подходящо обучение и умения на работната сила трябва да е с приоритет, а частното финансиране трябва да се използва за допълване на публичните инвестиции в технологиите, процесите и инфраструктурата. По-специално, МСП и социалните предприятия се нуждаят от подкрепа, за да им се даде възможност да се развият в кръговата икономика.

Налице е също така възможност за трансгранично сътрудничество, за да се постигне максимално въздействие на кръговата икономика. Например важна роля играят финансираните от ЕС проекти, които създават полезни взаимодействия между региони и отрасли, повишават осведомеността и разпространението на най-добри практики.

Освен това, тъй като кръговата икономика е неразделна част от програмата за градовете в ЕС, градовете ще работят заедно с Комисията и другите партньори по въпроси, като например управлението на отпадъците, ефективното използване на ресурсите и икономиката на споделянето

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

План за действие на ЕС за кръговата икономика: eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614
 Към кръгова икономика: ec.europa.eu/priorities/jobsgrowth-investment/circular-economy/index_en.htm

ЕФЕКТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ НА РЕСУРСИ

Осем партньори от шест държави се събраха, за да насърчат ефективното използване на ресурсите в Централна Европа. Проектът Presource помага на МСП да оптимизират производствените си процеси и по този начин да ограничат изхвърлянето на отпадъци. Екипът на проекта разработи инструмента „EDIT Value“, който осигурява на фирмите тристепенна методология, с която да анализират използваните от тях материали и енергия — както и жизнените цикли на продуктите си — преди да се предоставят подходящите подобрения. По проекта Presource също се предвижда съфинансиране за екоинициации, а също така беше стартирана и платформа за компетентност, с цел споделяне на резултатите в цяла Европа.

РАЗВИТИЕ НА БИОИКОНОМИКАТА

Комплекс, който обединява над 100 изследователи и учени, помага на селските райони с ниска гъстота на населението да станат по-малко зависими от енергията и суровините. Центърът BioCentre, разположен в северната част на Португалия, разработва нови продукти и технологии, които ще дадат тласък на кръговата икономика. Той е един от финалистите, представили изключителни регионални проекти в конкурса за наградите RegioStars 2016.

Комплексът вече има огромен успех — създаде над 20 проекта за НИРД и шест стартиращи предприятия. Експертите от BioCentre работят в редица дисциплини и предложиха множество авангардни приложения. Например бяха разработени биорафинерии за производство на заместители на нефтопродуктите. В същото време, един проект намери начин за повторно използване на отпадъчните води от фабрика за сирене, докато друг разглежда използването на пепел от биомаса за подобряване на замърсените почви.

С ВАШИ ДУМИ

ПАНОРАМА
очаква вашите
материали!

С ваши думи е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище споделят своето мнение за реформираната политика на сближаване и очертават плановете си за периода 2014–2020 г. „Панорама“ очаква вашите материали!

„Панорама“ ще се радва да получи материали на Вашия език, които може да бъдат включени в следващите ни броеве. Свържете се с нас, за да получите информация за сроковете и насоки за Вашите материали.

regio-panorama@ec.europa.eu

СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС ДАВАТ РЕЗУЛТАТИ — АКО СИСТЕМАТА ЗА ИНОВАЦИИ РАБОТИ!

^ Оулу, Финландия

Финландия се присъедини към Европейския съюз през 1995 г. и съответно получи право да използва структурните фондове. Тези фондове бяха използвани ефективно по силата на нашата система за иновации, в основата на която стои Университетът в Оулу.

Регион Оулу е вторият най-северен регион във Финландия. До 1940 г. селското стопанство и горското стопанство, заедно с базираните на тях предприятията, бяха основните източници на доходи. Силният период на индустриализация започва след Втората световна война: изградени са нови водноелектрически централи, в региона е въведена металургичната индустрия и са разработени ефективни методи за използване на горите. Най-важното решение беше взето през 1958 г., когато е основан Университетът в Оулу. Неговата роля за разнообразяването на икономическите структури и подобряването на равнището на уменията и функционирането му като инкубатор на иновациите беше истинска история на успеха.

Системите за безжичен трансфер на данни са ключов сектор в ИКТ индустрията на Оулу. Системата за инова-

ции при настоящото състояние на ИКТ е и ще остане най-съвременната. Структурните фондове осигуриха подкрепа за предварителните условия в тази област, иницирани от Университета в Оулу, VTT Центъра за технически изследвания на Финландия и Университета за приложни науки в Оулу. Създаването на изследователска среда, съсредоточена върху трансфер на данни от пето поколение, ще гарантира, че нашите предприятия остават в центъра на развитието на ИКТ.

Тези три институции са разработили технология, която може да произвежда печатни микрочипове, като по този начин се създава една изцяло нова и иновативна индустрия в региона. В резултат на това бяха създадени няколко развиващи се стартиращи предприятия. Устойчивата подкрепа, предоставяна от структурните фондове, имаше ясно и осезаемо въздействие.

Регион Оулу е с голяма географска площ. Важна промишлена дейност се извършва и извън Оулу, който е столицата на региона. Южният институт на Оулу, филиал на Университета в Оулу, провежда изследвания на метали с висока якост и техните приложения в метални конструкции. Този проект осигурява информация за пригодността на металите с висока якост за проектиране на цехове

и продуктите за тях. Тези метали позволяват производството на по-леки метални части, което обикновено води до по-голяма енергийна ефективност.

Индустрията за производство на дървени продукти също е относително добре развита в нашия регион. Град Пудасярви, с подкрепата на Университета в Оулу, стартира проект за използване на трупи за приложения в съвременните градове. Целта е да се разширят възможностите за използването на трупи, тъй като дървесината е екологичен и възобновяем природен ресурс.

Основният елемент за ефективното използване на структурните фондове е регионалната система за иновации.

Това е възможно благодарение на съвместната работа на Университета в Оулу, регионалните университети за приложни науки, присъствието на VTT Центъра за технически изследвания на Финландия, активната бизнес среда и общинските организации за развитие. Без тази мрежа на организациите за развитие, ефективното използване на структурните фондове щеше да бъде трудно. ■

ХЕЙКИ ОЙАЛА

*Мениджър регионално развитие,
Областен съвет на регион Оулу, Финландия*

ЕВРОПЕЙСКАТА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ НА ЕСИ ФОНДОВЕТЕ В ПОРТУГАЛИЯ

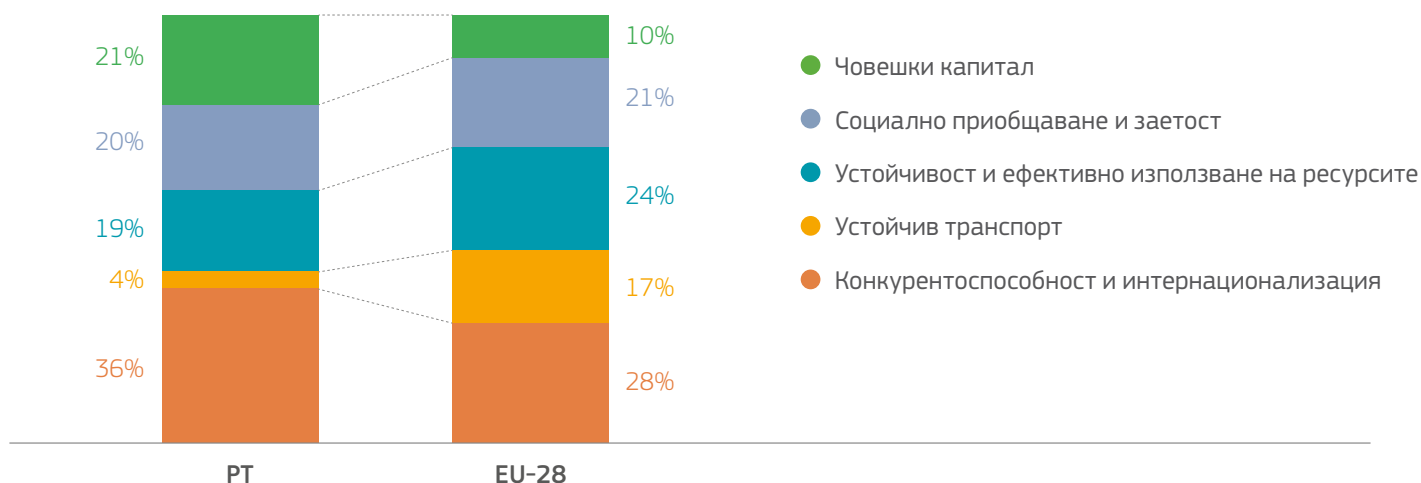
↖ Лисабон, Португалия

Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове играят решаваща роля за Португалия за преодоляването на пропуските в сферата на квалификациите и за повишаване на заетостта чрез насърчаване на научните изследвания, иновациите и предприемачеството и развитието на уменията. Португалия 2020, Споразумението за португалско партньорство, ще продължи да акцентира върху предстоящите структурни ограничения в страната в съответствие с европейската добавена стойност на политиката на сближаване.

След въвеждането на териториално сближаване в Договора от Лисабон политиката на сближаване постави по-голям акцент върху устойчивостта и териториалния анализ в съответствие с политическата програма на ЕС. В този контекст ролята на ЕСИ фондовете е от първостепенно значение. Неотдавнашната икономическа криза породила нови предизвикателства, свързани с управлението, ефективното използване на ресурсите, както и с ефективността на политиките, което показва връщане към европейската добавена стойност на политиките на ЕС.

Приоритетните инвестиционни области на Португалия в периода 2014—2020 г. са повишаване на конкурентоспо-

ПРИОРИТЕТИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г. ПОРТУГАЛИЯ СРЕЩУ ЕС-28

способността чрез стимулиране на производството на търгуеми стоки и услуги, насърчаване на заетостта, особено сред младите хора, разширяване на уменията и квалификациите, намаляване на бедността, модернизиране на публичната администрация, както и насърчаване на енергийната ефективност и екологични практики.

В този контекст иновациите и квалификациите са жизненоважни за работещото население, за да се преодолеят ограниченията по отношение на конкурентоспособността в Португалия. Следователно, както и в предишните периоди на финансиране, приоритетно се финансират интервенционните области — през периода 2014—2020 г. 57% от общия размер на средствата за сближаване са предназначени за конкурентоспособността (36%) и човешки капитал (21%), в сравнение с 37% в ЕС-28 (съответно 27% и 10%).

Насърчаването на конкурентоспособността и справянето с безработицата изисква по-добри нива на образование и обучение и съответни умения и компетенции, отговарящи на изискванията на пазара на труда. В тази връзка намаляването на процента на отпадналите от училище (над 40% през 2000 г.) в Португалия беше приоритет при прилагането на ЕСИ фондовете.

Използването на европейските фондове за професионално обучение, по-специално за популяризиране на професионалното обучение и условията за двойно сертифициране в училище, особено сред децата в неравностойно положение, както и обновяването на образователните инфраструктури, е допринесло за значителния спад на този процент до 14% през 2015 г. (11% в ЕС-28) в съответствие с целите на стратегията Европа 2020.

Друго предизвикателство е да се стимулират научните изследвания, иновациите и трансфера на знания, които са от съществено значение за създаването на работни места и генерирането на икономическа стойност. Според сравнителния анализ на иновациите в Европа за 2016 г. Португалия има профил на „умерен новатор“, с резултати под средното за ЕС равнище поради недостатъчната координация между предприятията и дружествата за НИРД, ниското ниво на

патентоване и лошото усвояване на умения. Въпреки това, в периода 2008—2015 г. показателите за страната са се подобрили, достигайки средната стойност за Европа за „новатори“, „отворени, отлични и атрактивни системи за научни изследвания“ и „финансиране и подпомагане“. Що се отнася до „човешкия капитал“, показателите на Португалия са по-високи от средните за ЕС, докато разходите за НИРД като процент от БВП също са се повишили до 1,3% през 2014 г. (2% в ЕС-28).

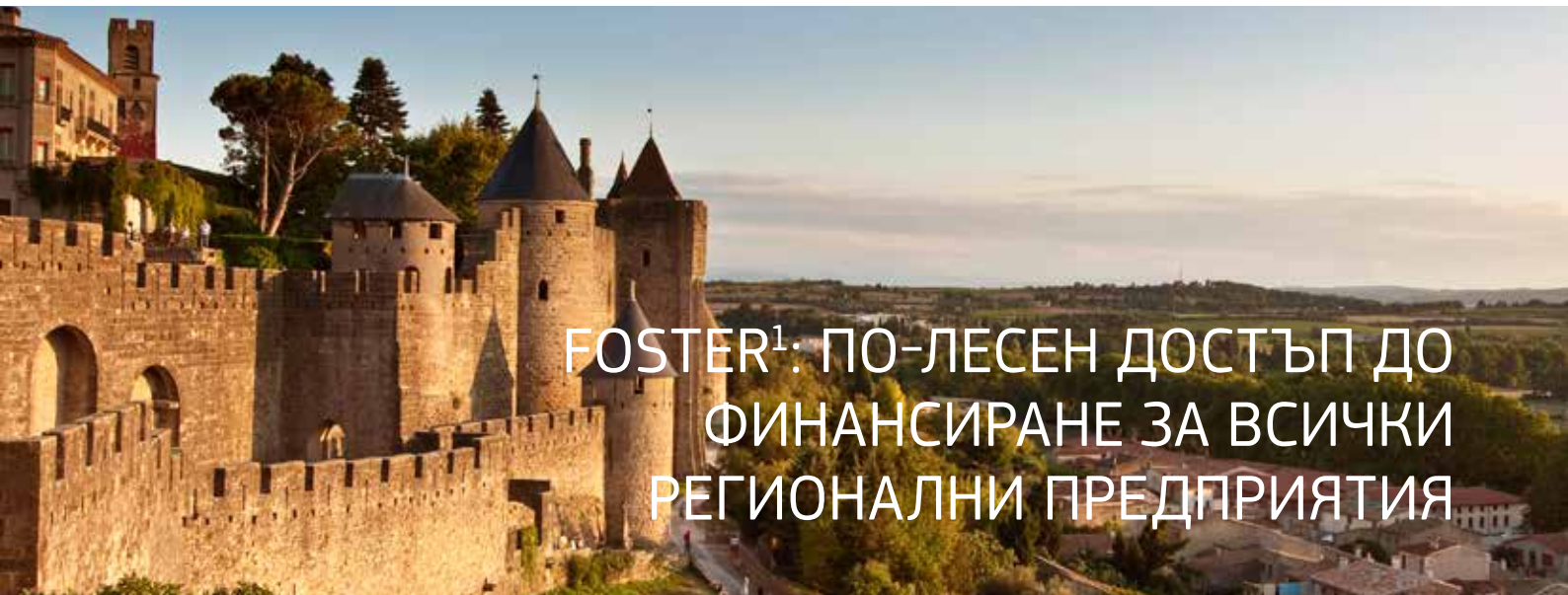
Структурните фондове се оказаха критични за тези постижения. По същия начин Португалия 2020 засилва акцента върху инструментите за насърчаване на НИРД и трансфера на знания към бизнес сектора, за да се повиши конкурентоспособността и добавената стойност, като същевременно повишава ориентацията на португалската икономика към търговията.

Продължаващото прилагане на политиката на сближаване в областта на иновациите и образованието и обучението за работещото население показва своята европейска добавена стойност за насърчаване на растежа и създаване на работни места в Португалия, като по този начин спомага за укрепването на единния пазар, което има значителни последващи въздействия за другите икономики в регионите и териториите на ЕС.

Адаптивността на политиката на сближаване към разнообразието от нужди и потенциал в различните територии на ЕС (субсидиарност и местна ориентираност) заедно с популяризирането на модел за управление на няколко нива въз основа на принципа за партньорство, утвърждава също така тази политика на ЕС като едно от най-видимите изражения на резултатите от европейската интеграция за всички територии и тяхното население. ■

ДУАРТЕ РОДРИГЕС

заместник-председател на управителния съвет,
Агенция по въпросите на сближаването
и развитието, Португалия

FOSTER¹: ПО-ЛЕСЕН ДОСТЪП ДО ФИНАНСИРАНЕ ЗА ВСИЧКИ РЕГИОНАЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

^ Каркасон, Франция

Като част от политиката на сближаване на ЕС регион ОКСИТАНИЯ/Средиземноморски Пиринеи е първият регион в Европа, който работи с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) за въвеждането на инструменти, посветени на всички регионални ММП—МСП във всички сектори на икономиката.

Съгласно препоръките за Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. регионът Лангедок—Русийон—Юг—Пиринеи, който е отговорен за управлението на голяма част от средствата на ЕС, отпуснати за региона, прие предизвикателството за осигуряване на достъп до финансиране за ММП—МСП (много малки предприятия — малки и средни предприятия). Той постигна това чрез мобилизиране на публични средства (регионални и европейски) за привличане на частни инвестиции от банки и инвеститори, за да помогне на регионалните предприятия да се развият и да подкрепи техните проекти за развитие.

През 2008 г. той използва за първи път този тип инвестиционен фонд, известен като JEREMIE, за да осигури 15 милиона евро от региона и 15 милиона евро от Евро-

пейския фонд за регионално развитие за 1370 ММП—МСП, осигуряващи 15 000 работни места и общо 172 милиона евро, което се равнява на ливъридж от 5,8 х.

Въз основа на този успех в края на 2015 г. регион Лангедок—Русийон—Юг—Пиринеи разшири инициативата, като започна работа с ЕС, за да въведе втори интервенционен фонд, наречен „FOSTER TPE-PME“. Това осигури 52 милиона евро, като 20,35 милиона евро са от региона, а останалата част е от ЕС (22,2 милиона евро от ЕФРР и 9,45 милиона евро от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони), отново в партньорство с ЕИФ. >

^ Compufirst, бенефициер на фонд JEREMIE на ЕС

¹ FOSTER: FOnDs de SouTien des Entreprises Régionales (Фонд за подпомагане на регионалните предприятия)

Целта е да се инжектират 214 милиона евро в около 2400 регионални предприятия и ръководители на проекти и по този начин средствата да достигнат до повече предприятия, по-специално до много малките предприятия (с по-малко от 10 служители), и да се направи инициативата достъпна за селскостопанските, горските и хранително-вкусовите предприятия и дружества. Очаква се да се постигне ливъридж от 3 до 5 пъти по-голям от обществения принос.

Финансовите посредници, които ще изпълняват инициативата „FOSTER TRE-PME“, ще бъдат подбрани посредством четири покани за изразяване на интерес, стартирани през юли 2016 г. (http://www.eif.org/what_we_do/resources/foster/index.htm). До 30 септември 2016 г. кандидатите трябва да отговорят на изискванията на един или няколко от четирите планирани инструмента:

- заеми със споделяне на риска, с 3,5 милиона евро за подпомагане на създаването и развитието на иновативни предприятия;
- съвместно инвестиране, насочено към рисковия капитал и капитала за развитие, с 15 милиона евро за стимулиране на капиталовото финансиране за МСП с голям потенциал за развитие;
- банкови гаранции на стойност 20 милиона евро, в частност за предприятия в начален етап на развитието си и МСП, от които има много в региона, с кредити, които могат да са по-малки от 25 000 евро;
- банкови гаранции за крайни получатели в селскостопанския сектор, с 15 милиона евро. ■

КАРОЛ ДЕЛГА

председател на регион

Лангедок—Русийон—Юг—Пиринеи, Франция

РЕГИОН СТОКХОЛМ ИНВЕСТИРА В УСТОЙЧИВО ГРАДСКО РАЗВИТИЕ

^ Стокхолм, Швеция

Регион Стокхолм е най-бързо развиващата се градска агломерация и столичен регион в Европа. През последните десет години населението на лена се е увеличавало ежегодно с 35 000 до 40 000 души.

За да отговори на нуждите на нарастващия брой на населението, регион Стокхолм трябва да изгражда 16 000 нови жилища всяка година, предизвикателство,

което регионът желае да приеме като възможност за насърчаване на устойчивото градско развитие. За тази цел той използва структурните фондове, за да инвестира в един *зелен, здрав, интелигентен, привлекателен и приобщаващ* град.

Наскоро регионът реши да инвестира в два проекта за развитие на обща стойност от 120 милиона шведски крони за засилване на устойчивото строителство на домове: „GrönBoStad Stockholm“ и „Sverigebyggernytt“. Тези два проекта, 50% от стойността на които се финансират от

Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд, са насочени към основни елементи на устойчивото градско развитие. Регион Стокхолм има за цел да се възползва от опита на предприятията за екологични технологии и да насърчи иновациите и устойчивия растеж. Освен това, той смята, че има неизползвана потенциална работна ръка сред наскоро пристигналите имигранти и неместни граждани, от които може да се възползва разрастващият се строителен сектор.

Чрез проекта GrönBoStad Stockholm Кралският институт за технологии ще разработва и изпитвателни стендове за иновации в предприятията за екологични технологии. Целта е да се създадат места за развитието и използването на нови енергийноефективни и нисковъглеродни технологии в строителните проекти в общините на лен Стокхолм. Усилията ще включат и укрепят сектора на екологичните технологии, както и ангажирането на клиенти, като например общини, областни администрации и собствениците на имоти и т.н., и ще допринесат за повишаване на осведомеността в областта.

В рамките на проекта Sverigebyggernytt шведската обществена служба по заетостта, заедно с няколко общини, областни администрации, браншови асоциации и синдикатите, ще насърчава по-активното набиране на работници и засилването на предоставяне на умения и съгласуването им с изискванията на строителния сектор чрез използване на компетенциите на наскоро пристигнали имигранти и неместни граждани. Работа по основните ценности, валидирането на умения, езиковата подготовка и обучението на работното място ще бъдат

засилени и ще отговарят по-добре на изискванията за работните места за професии, за които има недостиг в строителния сектор.

Проектите за развитие подчертават желанието в регион Стокхолм Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесат за съгласуваните стратегически инициативи. Това е постигнато чрез концентрирането на ресурси, поставянето на акцент върху предприятията и труда, създаването на полезни взаимодействия чрез фондовете и използването на „модела Стокхолм“ — нов модел за прилагане на финансирането.

Този нов модел на управление означава, че политиката на сближаване е по-тясно свързана с цялостната политика за регионално развитие и ресурсите в лена, и допринася за по-голямото взаимодействие и подкрепа между регионалните участници за създаването на съгласувани стратегически инициативи, чрез които те да поемат инициативата и отговорността за своите усилия. По този начин, въпреки че бюджетът на структурните фондове в регион Стокхолм е сред най-ниските в Европа, регионът ще продължи да стартира и да изпълнява големи и важни проекти. ■

ЙОНАС ЙОРТКУИСТ

ръководител на секретариата, Партньорство за структурните фондове, лен Стокхолм, Швеция

ЗАСНЕТО С КАМЕРА

През юни тази година Правителствената служба за развитие и европейска политика на сближаване организира кампания „Проектът на ЕС — моят проект 2016“ на територията на Словения. „Панорама“ запечата характерната атмосфера на 5000-те проекта, които Словения е осъществила от 2004 г. досега благодарение на финансиране в размер на 4,4 милиарда евро. Под мотото „Инвестираме във вашето бъдеще“ тези проекти помогнаха да се подобрят условията на живот на гражданите и да се намали разликата между регионите, увеличиха се иновациите и конкурентоспособността, повиши се добавената стойност на Словения в бизнеса, опазиха се водните ресурси и културното наследство и се използва трансграничния предприемачески потенциал.

- 01 Катедра по Наука и технологии за дървен материал на Биотехническият факултет на Люблянския университет
- 02 Даване на приоритет на устойчивия туризъм в пограничните селски региони
- 03 Насърчаване на социално отговорния подход към зелените продукти и услуги
- 04 Изграждане на иновативна цифрова симулационна среда
- 05 Модернизация на железопътната линия Прагерско—ХОДОС
- 06 Подхранване на еко-социалните селскостопански корени
- 07 Реконструкцията на културния център HOME PLANT включва цифровизирано кино
- 08 Енергийна рехабилитация на началното училище в Райка Храстник
- 09 CUL-ENERGY 4 KIDS включва устойчиви енергийни концепции за детските площадки
- 10 Инвестиране в инфраструктурата на летище Марибор
- 11 Околоръстното шосе на Шкофя Лока Полянска заобикаля средновековния град
- 12 Запазване на биологичното разнообразие в граничния регион Колпа
- 13 Реновиране на доминиканския манастир в Птуй
- 14 Нова пречиствателна станция за отпадъчни води доставя питейна вода на долината Шалешка

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/izbrani-projekti>

Конференция „ИНТЕЛИГЕНТНИ РЕГИОНИ“

НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ С ЦЕЛ ПОСТИГАНЕ НА РАСТЕЖ В ЕВРОПА

Конференцията „ИНТЕЛИГЕНТНИ РЕГИОНИ“ се проведе в Брюксел на 1 и 2 юни 2016 г. след проведена преди това много успешна проява през 2013 г.: „Регионите като двигатели на нов растеж чрез интелигентна специализация — сравняване на стратегии, насочени към постигане на общите цели“.

Заместник-председателят на Европейската комисия Юрки Катайнен, комисарите Елжбета Бенко-вска и Тибор Наврасикс, както и генералните директори Валтер Дефаа и Робърт-Ян Смитс се присъединиха към водещите експерти за интелигентна специализация по време

На изложбата по време на конференцията регионите имаха възможност да покажат своите RIS3 области и да потърсят партньори за съвместно създаване на нови мрежи за стойност

ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ НА ПОЛИТИКАТА

1. В момента прилагаме стратегии за интелигентна специализация в партньорство с над 120 региона/държави на ЕС. Използваме научни изследвания, иновации и връзките им с бизнеса, като водачи на регионалното развитие, основано на силните страни в регионите и сътрудничеството между тях.
2. Инвестициите в интелигентна специализация също така дават своя принос към Европейския инвестиционен план. Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) работят съвместно в подкрепа на публичните и частните инвестиции в тези приоритетни области.
3. Тематичните платформи за интелигентна специализация помагат на заинтересованите региони да обединят усилията си и да координират инвестициите си в приоритетни области на интелигентна специализация. Те работят например за подготовката на бъдещи проекти; клъстерните партньорства да повишат регионалните усилия на европейско равнище; обмена на добри практики; и техническата поддръжка.

на събитието, което изтъкна иновативните регионални стратегии и сътрудничеството между регионите на ЕС и как те могат да бъдат прилагани за стимулиране на растежа и конкурентоспособността в Европа.

Целта на конференцията беше:

- ▶ да се покажат успехите и извършената наскоро работа;
- ▶ да се обсъди най-добрият начин за ускоряване на изпълнението на стратегиите за интелигентна специализация; и
- ▶ да се даде конкретна реална подкрепа за бъдещата съвместна работа.

В допълнение бяха стартирани и тематични платформи за интелигентни специализации в областта на енергетиката, хранително-вкусовата промишленост и индустриалната модернизация.

Програмата обхващаше три части:

- ▶ най-новите разработки в областта на регионалната интелигентна специализация, с експерти и практически казуси от Поморското войводство (Полша), Андалусия (Испания), Прованс-Алпи-Лазурен бряг (Франция) и Тампере (Финландия);
- ▶ интерактивна сесия, която идентифицира конкретни области на сътрудничество в новите платформи за

Юрки Катайнен, заместник-председател на Европейската комисия, описва как всеки регион в Европа може да се специализира интелигентно и да постигне високи резултати, като инвестира в приоритетни области чрез стратегии за интелигентна специализация

интелигентна специализация в областта на енергетиката, хранително-вкусовата промишленост и индустриалната модернизация, като целта е съвместно инвестиране в тези области. Вдъхновението е почерпено от инициативата „Авангард за нов растеж чрез интелигентна специализация“ (Vanguard Initiative), група от региони на ЕС, чиято цел е да се изградят клъстери на световно равнище и клъстерни мрежи, по-специално чрез пилоти и съвместни демонстратори (<http://www.s3vanguardinitiative.eu/>);

- политическа дискусия на високо равнище сред участниците и членовете на Комисията.

ЗАПОМНЕТЕ ТЕЗИ ДАТИ НА ПРЕДСТОЯЩИ ПРОЯВИ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ

- 28—30 септември: 1-ва конференция SMARTER относно интелигентната специализация и селищното развитие, Севиля (ES)
- 10—13 октомври: Европейска седмица на регионите и градовете, Брюксел (BE)
- 3—4 ноември: Годишен форум на стратегията на ЕС за Дунавския регион: „Иновационни потоци — вода, знания и иновации в Дунавския регион“, Братислава (SK)
- 8—9 ноември: Годишен форум на Стратегията на ЕС за региона на Балтийско море: „Един регион, едно бъдеще — визия 2030“, Стокхолм (Швеция)
- 16—17 ноември: Индустриална модернизация — последващи действия, Барселона (ES)
- 30 ноември — 2 декември: Европейска клъстерна конференция, Брюксел (BE)
- 2017: Общоевропейска конференция за интелигентна специализация.

Акцентите от конференцията са речта на **Юрки Катайнен**, заместник-председател на Европейската комисия, в която се обръща внимание на връзката между стратегиите за интелигентна специализация и Европейския инвестиционен план: „Ето за какво се отнасят тематичните платформи за интелигентна специализация, които стартираме днес: инвестиционни бъдещи проекти, които привличат свързани области за интелигентна специализация за инвеститори, предприемачи и новатори“.

Елжбета Бенковска, комисар „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и малки и средни предприятия“, стартира платформата за интелигентна специализация за

индустриална модернизация, съвместна инициатива с Корина Крецу, комисар по регионалната политика. Това ще помогне на регионите в Европа да установят връзки с бизнеса и изследователските общности, действащи в области, свързани с модернизацията на индустрията, като например главните базови технологии, иновациите в областта на услугите и ефективното използване на ресурсите.

Валтер Дефаа, генерален директор на ГД „Регионална и селищна политика“, изтъкна, че интелигентните стратегии са ключът за растеж на ЕС в 21-и век. Тези стратегии използват „предприемаческия процес за научни открития“ сред изследователите, бизнеса, гражданското общество и различните направления на публичния сектор за съвместно планиране и реализиране на начина, по който даден регион или държава използва най-добре своя потенциал и знания, както и начина за комерсиализиране на иновационните успехи.

Участниците също така разгледаха и международния опит в интелигентната специализация с **Чарлз Сабел**, професор по право и социални науки при Юридическия факултет по право на Колумбийския университет (САЩ) и **Хайме дел Кастильо**, европейски експерт в областта за възможностите за латиноамерикански растеж. Професор Сабел направи открит анализ на предизвикателствата пред управлението, изправено пред интелигентна специализация, като обърна внимание на диагностиката и мониторинга за решаване на проблеми, коригирането на грешки и адаптирането към променящата се среда по време на изпълнението на проектите и програмите.

Конференцията приключи със заключения, представени от **Валтер Дефаа** и **Робърт-Ян Смитс**. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Марек Прзеор, ръководител екип „Интелигентен растеж“, Център за компетентност „Интелигентен и устойчив растеж“, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“: Marek.Przeor@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/smart-regions/
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

Апулия: една развиваща се атракция

Апулия е един от петте по-слабо развити региона в Италия, който се е възползвал до-голяма степен от финансирането по линия на политиката на сближаване в миналото и планира да продължи тази тенденция и през програмния период 2014—2020 г.

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА В ПУЛИЯ С ПОМОЩТА НА ФОНДОВЕТЕ НА ЕС

Подкрепата за конкурентоспособността на предприемаческата система е от решаващо значение в контекста на регионалното икономическо развитие и подобряването на качеството на живот. Това е особено важно за възстановяването на производствената система и склонността да се инвестира в насърчаване на иновациите и отварянето на пазарите, включително чрез интегрирани инвестиции, основани на индустриалните научни изследвания и публично-частното партньорство.

Успешните резултати досега доведоха до по-нататъшни промени и овластяването на индустриална политика за нов цикъл на финансиране от ЕС за периода 2014—2020 г. Регионалната индустриална политика на Апулия е насочена основно към създаването на стимули за инвестиции и насърчаване на достъпа до кредити.

От една страна са въведени договори по програмата и програми за интегрирана помощ заедно с подкрепа за първоначални инвестиции от микро и малки предприятия в туристическата индустрия. Други стимули включват подкрепа за стартиращи микропредприятия, създадени от хора в неравностойно положение, подкрепа за иновационни предприятия (нови и съществуващи), подкрепа за инвестициите от местни медийни МСП, както и подкрепа за инвестиции в производствените крайградски зони.

От друга страна, подкрепата е активирана под формата на гаранции, контрагаранции и съвместни гаранции за МСП.

Общо взето тази подкрепа ни помогна да постигнем следните резултати:

- › финансиране за повече от 11 000 предприятия;
- › над 1 милиард евро публична помощ;
- › около 4 милиарда евро във финансирани инвестиции;
- › над 27 000 оперативни работни единици.

През първата година от изпълнението на програмата за периода 2014—2020 г. (до юли 2016 г.) въведените инициативи доведоха до:

- › 2056 изпълнени инициативи;
- › над 1,1 милиарда евро в инвестиции;
- › над 418 милиона евро заявена помощ;
- › над 32 000 оперативни работни единици.

Апулия е един от най-атрактивните региони на Италия за индустриални инвестиции. Подават се заявления и от чуждестранни групи от Германия, САЩ и Индия, които представляват повече от половината от стойността на общото търсене на договорите по програмата. Индустриални проекти се представят също и от италиански мултинационални компании.

Благодарение на финансирането от ЕС регионалната индустриална политика предвижда и мерки, насочени към подпомагане на човешкия капитал и прекласифицирането на производствените заселени зони.

Регионът Апулия, който може би е по-известен в чужбина като Пулия, се простира на 400 километра от север на юг по протежение на „петата“ на „ботуша“ на Италия. Той е магнит за туристите, които пристигат с полети на нискотарифни авиокомпаниии на летищата на Бари и Бриндизи, за да се насладят на слънцето и морето и да се възползват максимално от възможностите да разгледат тази област, богата на природни красоти, история и архитектура.

Политиката на сближаване играе ключова роля в един регион като Апулия. През август 2015 г. Европейската комисия прие Оперативната програма (ОП) за Апулия на стойност 7,12 милиарда евро. От тях 3,56 милиарда евро ще бъдат предоставени от Европейския фонд за регионално развитие и от Европейския социален фонд и ще бъдат съпътствани от национално съфинансиране. В съответствие с основните инвестиционни приоритети, определени за Италия, финансирането ще бъде насочено към:

- увеличаване на реалната икономика чрез подкрепа на благоприятна за иновации бизнес среда, конкурентоспособност, МСП, НИРД и Програмата в областта на цифровите технологии;
- въвеждането на по-висококачествени и устойчиви инфраструктури, по-ефективно управление на природните ресурси и околната среда, по-добри транспортни връзки и прехода към нисковъглеродна икономика;
- подобряване на социалните услуги и образованието чрез насърчаване на социалното приобщаване и предприемане на мерки за борба срещу бедността, ориентиране на образованието и обучението към пазара на труда, както и подпомагане на трудовата мобилност и достъпа до заетост.

Относно приемането на ОП Корина Крецу, европейският комисар по регионалната политика, заяви: „Горещо приветствам приемането на тази амбициозна програма. Това ще отключи една мащабна инвестиция, която ще създаде благоприятна среда за иновации и предприемачество, като по този начин ще се създадат хиляди работни места. Освен това тя ще повиши привлекателността на региона и ще подобри качеството на живот на гражданите му.“

EUSAIR

Апулия също е част от стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR), която свързва

STARE BENE A SCUOLA = SICUREZZA IN SE STESSI + APPRENDIMENTO MIGLIORE

DIRITTI A SCUOLA: ЕФЕКТИВНО ДЕЙСТВИЕ

На церемонията по награждаването RegioStars 2015 проектът „Diritti a Scuola“ оглави класацията в категорията „Приобщаващ растеж: интегриране в обществото на хората, изложени на риск от социално изключване“. Проектът беше награден за подхода му за задържане на децата в училище посредством различни превантивни действия, насочени предимно към децата от началното училище и тези, завършили първите две години от средното образование. Освен това в проекта се дава приоритет на децата с увреждания и на тези в неравностойно положение, и фокусът бе насочен по-специално върху училищата с най-висок процент на отпадналите ученици.

Чрез комбиниране на образованието и социалните грижи проектът осигури консултации, образователно ориентиране и межкултурно посредничество в полза както на учениците, така и на техните семейства, и значително намали броя на учениците, които напускат училище преждевременно. Специалният помощен център предостави консултации и информационни услуги на около една трета от учениците в училищата по проекта (+/- 50 000) и на 10 000 семейства. По-специално, учениците от семейства на имигранти, както и семействата им, са получили помощ по въпроси, свързани със социалното изключване и интеграцията.

ОБЩА СТОЙНОСТ: 140,48 МИЛИОНА ЕВРО
УЧАСТИЕ НА ЕС: 75,23 МИЛИОНА ЕВРО

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/italy/tackling-school-drop-out-rates-and-improving-results

морските, крайбрежните и териториални области на четири държави — членки на ЕС, в това число Италия, и четири държави извън ЕС. Този регион е дом на над 70 милиона души и EUSAIR играе основна роля за укрепването на географската непрекъснатост на Европа чрез по-тясно сътрудничество например за насърчаване на морската икономика, опазване на околната среда, подобряване на транспортните и енергийните връзки и стимулиране на устойчивото развитие на туризма (вж. „Панорама“, бр. 57).

Добре оползотворени средства

Според Микеле Емилиано, председател на областната администрация на Апулия (вж. интервюто по-долу), финансирането по линия на политиката на сближаване за периода 2007—2013 г. е дало възможност на региона да се справи с неблагоприятните последици от икономическия спад и да се превърне в един по-привлекателен и конкурентен център.

В много сектори, включително в секторите околна среда, развитие на градската среда, конкурентоспособност на бизнеса, образование и обучение, приложни изследвания, инфраструктура и съоръжения, хуманното отношение и здравните услуги, бяха направени структурни инвестиции. Например над 18 000 предприятия са се възползвали от приблизително 4 милиарда евро, приблизително 10% от които са били планирани за научни изследвания, а инвестицията е създавала около 70 000 нови работни места.

В сектора на здравеопазването над 150 проекта са били финансирани за подобряване на местната мрежа от специализирани услуги, която сега е оборудвана с най-съвременните технологии. Що се отнася до благосъстоянието, са постигнати важни резултати в областта на услугите за грижи за деца и грижи за възрастни хора, както и грижите за хора, нуждаещи се от помощ.

Действията за защита на околната среда включваха насърчаването на над 300 проекта за опазване на почвата с цел предотвратяване и намаляване на рисковете от природни бедствия. Туризмът също получи тласък благодарение на финансирането за редица проекти за популяризиране и утвърждаване, както и 400 действия за опазване и популяризиране на историческото и културно наследство, в това число исторически театри, музеи и катедрали.

Що се отнася до образованието и обучението, значителни постижения са постигнати за намаляването на процента на преждевременно напусналите училище лица, резултат, който се дължи също и на проекта „Diritti a scuola“ (Правата в училище), спечелил наградата на RegioStars 2015 в категорията „Приобщаващ растеж“ (вж. карето за проекта). В сектора на заетостта около 600 000 граждани на Апулия

ПРОЕКТЪТ „ЖИВА ЛАБОРАТОРИЯ В ОБЛАСТТА НА ИКТ“ В АПУЛИЯ ПРЕДОСТАВИ ПОЛЗИ ЗА РЕАЛНИЯ ЖИВОТ

Проектът „Жива лаборатория“ (Living Lab) в Апулия предостави на региона нов подход на политиката за справяне с икономическата криза и укрепване на устойчивото развитие. По проекта бе разработен инструмент за технологични иновации, който да даде възможност на местния бизнес, по-специално на МСП, да отговорят на нуждите на публичния сектор. Полученият мрежов модел, основан на знанието, може да създаде отворени, специфични за дадена област иновационни среди при реални условия. Тъй като услугите и платформите „се създават едновременно“ с крайните потребители в ежедневна среда, резултатите следва да са по-близки до потенциалните пазарни приложения.

Проектът „Жива лаборатория в областта на ИКТ“ събра набор от определени обществени потребности с технологични отговори в специална онлайн база данни, известна като „каталог на изискванията“. До края на 2015 г. този каталог съдържа над 400 изисквания, докато каталогът за „партньори“ включваше 200 различни лица.

ОБЩА СТОЙНОСТ:
39,79 МИЛИОНА ЕВРО
УЧАСТИЕ НА ЕС:
22,17 МИЛИОНА ЕВРО

<http://livinglabs.regione.puglia.it/>

взеха участие в инициативите за обучение, над половината от които са били на възраст до 25 години.

И накрая, проекти за градско обновяване бяха изпълнени в 160 общини в рамките на региона и тези общини сега допринасят за по-голямата атрактивност на целия регион за туристите. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.regione.puglia.it/>

Апулия

Население

4 050 803 (2013 г.), което е 6,8% общото население на страната.

Пазар на труда

През 2013 г. броят на трудово заетото население бе малко под 46%, а средната стойност за страната бе 59,8% (ЕС 68,3%); безработицата се задържа на 19,8% (на национално равнище 12,2%, в ЕС 10,8%), като безработицата сред младите хора (под 25 години) достигна до 49,7% (на национално равнище 40,0%, в ЕС 23,5%).

Икономика

Регионът изостава от националната икономика и икономиката на ЕС по икономическо развитие: 66,8% от средния БВП на глава от населението по стандарт на покупателна способност на ЕС-28, с производителност 94,8% спрямо 110,8% в Италия. Показателите за основния сектор, изразени в% от националната БДС (брутна добавена стойност), са услуги (26,5), финансови и други дейности (25,7), търговия и транспорт (22,5), индустрия (13,4), строителство (8,1) и селско стопанство (3,7).

Интелигентни специализации

Апулия се счита за най-динамичния регион в Южна Италия и въпреки че инвестициите в НИРД са под средната стойност за страната, регионалните власти наскоро насърчиха няколко инициативи в подкрепа на иновационната дейност в региона. Иновационната политика е насочена към създаването на производствени и технологични области, създаване на мрежа между изследователските институции и обучението на човешкия капитал. Заедно с Емилия-Романя, Апулия е първият италиански регион, който прилага стратегия за интелигентна специализация.

Други основни отрасли

Селското стопанство е много по-важно от икономическа гледна точка в Апулия, отколкото в останалата част на Италия. Апулия е лидер в износа на пшеница, зехтин и домати. Овцете са единственият добитък от значение, но регионът претендира за четвъртия най-висок улов на риба в страната. Най-големите производствени специализации се отнасят до хранителните продукти, текстила и металните изделия. Индустриалният сектор е силно развит в южната част със стоманодобивния завод в Таранто и химическия завод в Бриндизи; други отрасли са производството на хартия, машиностроенето и строителните материали. В сектора на услугите, който по принцип е беден в Южна Италия, туризмът продължава да се разраства, особено в крайбрежните области.

АПУЛИЯ — ГОЛЕМИ АМБИЦИИ, СИЛНА ПОДКРЕПА

Микеле Емилиано, председател на областната администрация на Апулия, представя своето виждане за значението на политиката на сближаване в тази италианска област пред Панорама.

Как политиката на сближаване може да помогне на Апулия да се развива икономически и кои според Вас са приоритетните области?

Въпреки че горепосочените данни подчертават как централните действия на ЕС помагат за намаляването на разликите в националния растеж, също са налице и редица аспекти, които подчертават факта, че Европа преминава през деликатен етап по отношение на своето бъдеще. Налице е силна нужда от по-голямо сближаване и по-голям акцент върху ежедневните проблеми в много държави, което налага полагането на повече усилия за постигането на политическо обединение (основна тема), заедно с икономическо и парично обединение. В това отношение ролята на политиката на сближаване е от основно значение, дори повече, отколкото в миналото.

Когато се обсъжда бъдещето ни за периода след 2020 г., ние не можем да забравим местните региони, където има по-големи дисбаланси и дефицити, и където десетки милиони граждани живеят в условия на висока степен на икономическа и социална уязвимост и липса на работни места, поради независещи от тях причини — най-вече поради по-малките възможности за растеж. Както отбеляза папа Франциск по време на посещението си

в Европейския парламент през 2014 г., цяла Европа трябва да се бори с недоверието на гражданите към институциите, които се смятат за чужди на хората и работят за създаването на правила, които се оценяват като далечни и неразбираеми за населението. Големите идеали, които вдъхновиха обединена Европа, трябва да бъдат поставени отново в основата на ежедневните действия.

Сближаването, споделянето и изслушването на исканията на гражданите са идеали, които трябва да се насърчат отново, а техническите формалности на институциите на ЕС да преминат на заден план. Трябва да свързваме бъдещето с надежда, като се започне с по-младото поколение. Трябва да си възвърнем доверието, за да постигнем една обединена, мирна, солидарна, обща и проактивна Европа. В тази връзка не трябва да забравяме идеите на личности, като Робер Шуман, Жан Моне, Алчиде де Гаспери и Алтиеро Спинели, които наложиха ценностите, които трябва да надграждаме с нова сила и ентузиазъм. Днес Апулия е силно ангажирана със засилването на европейските идеали и насърчаването на нови политики за развитие в областта на благосъстоянието, околната среда и икономиката. Структурните фондове за програмния период 2014—2020 г. ще ни помогнат да постигнем тези цели в целия ни местен регион.

Какви са предимствата и недостатъците на този нов подход за интегриране на различни фондове и финансови инструменти? Как може да се гарантират конкретността и взаимното допълване?

Използване на възможностите, които разкрива зелената икономика, подобряване на уменията на работниците и предприемачите, подпомагане на стратегии за интелигентни квалификации и специализации и основно създаване на нови работни места за младите хора, повишаване на социалното приобщаване и борбата с новата социална и икономическа бедност: това са основните цели, които изискват все по-интегрирани инструменти, които да са по-близо до реалните нужди. Започваме с вече установени възможности и опит. Те превърнаха Апулия в един от най-добродетелните региони по отношение на използването на фондовете на ЕС и ще ни дадат възможност за по-добро използване на средствата и инструментите за финансов инженеринг в бъдеще.

По-специално положителните резултати се дължат на инвестиционната подкрепа на по-малките предприятия, при която субсидии за разходи за машини и съоръжения могат да бъдат комбинирани с гаранциите, предоставяни от съвместни партньорства за гарантиране на кредитен лимит (с помощта на публични ресурси) с цел улесняване на достъпа до кредитиране. Други положителни примери включват интегриране на подкрепата

за производствени инвестиции и плановете за професионално обучение на работниците, помощ за по-младите хора за стартиране на предприятие (NIDI — Nuove Iniziative d'Impresa; инициатива за стартиране на ново предприятие — ИСНП) и PIN — Pugliesi Innovativi; Иновативни граждани на Апулия — ИГА) и микрокредити за по-малките предприятия (дори професионалисти на свободна практика могат да се възползват от първия и последния инструмент).

Съществува един общ въпрос по отношение на използването на фондовете на ЕС, който касае опростяването. Как регионът може да допринесе за това?

Със сигурност чрез по-засилено разпространение на знания за регламентите на ЕС. Когато бенефициерите не познават достатъчно процедурите, процесите за изпълнение и сроковете се удължават и в резултат на това може да не са в синхрон с времето за докладване на изразходваните средства от ЕС. Въпреки това, в други отношения, трябва да се подчертае, че са необходими по-големи усилия на равнище ЕС за опростяване на различни аспекти, свързани с управлението и контрола. Беше постигнат значителен напредък, но все още има какво да се направи.

Освен това не трябва забравяме, че опростяването трябва да се постигне и чрез последователен и цялостен подход към законодателството на ЕС и законодателството, прието от отделните държави членки. Много важен момент например за различните местни и национални административни органи е транспонирането на директивите, свързани с възлагането на обществени поръчки, както и процедурите за даване на разрешение. Например наскоро Италия одобри новия Консолидиран закон за обществените поръчки. Надяваме се, че този закон ще помогне

конкретно за опростяването на процедурите и за съкратяването на времето за изпълнение на публичните инвестиции, което все още се нарежда сред най-дългите периоди в Европа.

Какви резултати очаквате в края на периода 2014—2020 г.?

Целта за програмния период 2014—2020 г. е Апулия да става все по-иновативна, привлекателна и устойчива както от социална и икономическа гледна точка, така и от екологична. Имаме желание нашият местен регион да е в състояние да привлича по-големи производствени инвестиции и повече туристи, като подобрим жизнения стандарт както за гражданите, така и за гостите на региона. Освен това искаме той да става все по-приобщаващ за категориите групи от хора в най-неблагоприятно положение чрез целеви и интегрирани услуги за благосъстоянието и активните трудови политики. Поради тази причина сме планирали значителни инвестиции в стратегии за интелигентни квалификации и специализации, както и в подобряване на зелената икономика и транспортни съоръжения, и най-вече в подобряване на уменията. Искаме нашият местен регион да става все по-привлекателен за младите хора в Апулия, както и за други

млади хора, пристигащи в Апулия, тъй като високият жизнен стандарт върви ръка за ръка с университетска система с високо качество и силно динамична и проактивна структура на предприятията.

Апулия е един от регионите от макростратегията за региона на Адриатическо и Йонийско море. Какви са очакванията Ви в това отношение?

Макростратегията за региона на Адриатическо и Йонийско море, заедно с други програми за регионално сътрудничество, играе решаваща роля в борбата с евроскептицизма, като се започне със сътрудничеството по въпроси от общ интерес. Макрорегионите са предпочитана среда за местните заинтересовани страни за пряко участие в решенията, които ги засягат най-много, в надрегионален и наднационален мащаб. В същото време те предоставят големи възможности за сближаване и за вертикални и хоризонтални политики за субсидиарност. Регионът на Адриатическо море по-специално трябва да засили процесите на интеграция и споделяне по отношение на важните избори, като например тези, свързани с околната среда, икономиката, инфраструктурата и съоръженията и културата. Сътрудничеството между регионите е едновременно полезно и изгодно за Европа, тъй като то доказва, че културата на диалог и участие е единствената, която е в състояние да стимулира растежа и развитието на местния регион, може би в една Европа, която е по-обединена и по-близо до своите граждани. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/08/european-commission-adopts-eur7-billion-operational-programme-for-the-italian-region-of-puglia

ПРОЕКТ „ХОРИЗОНТ 2020“: COHESIFY

Какво е направил за нас ЕС?

Прави ли се разлика при финансиране от ЕС относно това как гражданите на ЕС възприемат Европейския съюз? Според данните от проведения наскоро референдум за ЕС в Обединеното кралство, не. В региони като Корнуол и Западен Уелс и Долините, два от най-бедните региона на ЕС, които са получили милиони евро от ЕФРР и ЕСФ, хората са гласували предимно за излизане от ЕС.

Медиите и проучването на общественото мнение определиха редица фактори, с които да обяснят този очевиден парадокс. Комуникацията може да бъде един от факторите: Би Би Си отбеляза липсата на видимост на маркировката на ЕС и общата осведоменост за финансирането от ЕС в Корнуол¹. Обаче други фактори също играят роля, с осезаемите ползи от финансирането от ЕС в Уелс и на други места се компенсират опасенията за бюджетните вноски, суверенитета, имиграцията или икономическата ситуация в Обединеното кралство и в Европа².

Въпросът е дали хората смятат, че финансирането от ЕС е било добро за икономическото развитие техния регион и дали това влияе на отношението им към ЕС и европейската идентичност, които са в основата на новия проект по програма „Хоризонт 2020“, наречен COHESIFY. Проучването ще се заеме с първото по-задълбочено изследване на взаимовръзката между европейската идентичност, политиката на сближаване на ЕС и комуникацията в регионите на територията на цяла Европа. То е част от по-широка програма „Хоризонт 2020“, която проучва начина за повторно обвързване на гражданите на ЕС със Съюза и насърчаване на обща европейска идентичност в подкрепа на легитимността на ЕС и европейската интеграция.

Общественото мнение след кризата

Данни от проучване на Евробарометър показват, че европейската идентичност сред гражданите на ЕС е намаляла в периода след икономическата криза в периода 2007—2008 г., но след това през 2010 г. се е възстановила до нивата отпреди кризата. Тя достигна исторически връх

COHESIFY

The impact of EU Cohesion Policy on European Identification

¹ <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-eu-referendum-36054645>

² <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jun/25/view-wales-town-showered-eu-cash-votes-leave-ebbw-vale>

^ Корнуол, един от по-бедните региони на Обединеното кралство, е получил значително финансиране по линия на ЕФРР и ЕСФ

през 2015 г. с над 50% от гражданите, които за първи път се идентифицират както с тяхната държава, така и с Европа. През последните години политическата подкрепа на ЕС също се възстанови, въпреки че доверието на гражданите в ЕС остава далеч под нивата преди кризата, а въздействието на Брексите от ЕС и общественото мнение остава да се разберат.

Докато политиката на сближаване представлява основен дял от бюджета на ЕС и е основен инструмент за преодоляване на последиците от кризата, по-малко от 50% от гражданите на ЕС са запознати с Европейския фонд за регионално развитие или с Кохезионния фонд, а само една пета от тях считат, че те са имали полза в ежедневието си живот от финансираните от ЕС проекти.

Професор Джон Бахтлер, директор на Центъра за изследване на европейските политики, (университет Стратклайд), който ръководи консорциума COHESIFY, състоящ се от 10 партньори от ЕС, отбелязва, че: „Много европейци смятат, че ЕС е отдалечен от техните проблеми. Политическите решения се вземат в Брюксел, а средствата се разпределят чрез национални и регионални столици по начини, които са трудно разбираеми за гражданите. Ако ЕС е сериозен относно възстановяването на връзката с гражданите си, той се нуждае от много по-добро разбиране на това, което хората мислят за ЕС и неговите политики“.

Неговият колега, д-р Карлос Мендес, ръководител на проекта COHESIFY, добави: „Това изследване ще включва разговори с обикновените граждани в държави в рамките на ЕС, за да се разбере какво мислят те за ЕС и паричните средства, които се изразходват в тяхната държава, регион или град“.

Методи за изследване

Консорциумът COHESIFY, който включва осем европейски университета и две МСП, ще проведе интердисциплинарно изследване в рамките на две години, като ще прилага различни методи за изследване, включително целеви групи и представително проучване сред гражданите; онлайн проучвания и задълбочени интервюта със заинтересовани страни и комуникатори в областта на политиката на сближаване; анализ на съдържанието на манифести на политическите партии; и анализ на (социалните) медии. В допълнение ще бъдат анализирани настоящите стратегии за комуникация или дейностите, провеждани от държавите членки и управляващите органи.

Изследването ще бъде ръководено от консултативен съвет, съставен от комуникационни и политически експерти от ГД „Регионална и селищна политика“, Комитета на регионите, Свободния университет в Берлин и клуба „Венеция“.

Освен това за разработването на нови знания относно връзката между политиката на сближаване и европейската идентичност, проектът има за цел да осигури значителни политически препоръки за подобряване на ефикасността и ефективността на комуникацията на ЕС относно политиката на сближаване. Първоначалните резултати ще станат ясни в началото на 2017 г., като проектът приключва през 2018 г. с окончателните доклади, включително издаване на ръководство за комуникатори на ЕС. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.cohesify.eu

Панорамен изглед на европейските проекти

Като част от тазгодишното издание на кампанията „Европа в моя регион“, над 3000 проекта в 23 държави отвориха врати за над 300 000 посетители, за да покажат постиженията на регионалните проекти на ЕС.

Инициативата „Европа в моя регион“ (EIMR) е общо-европейска комуникационна кампания за насърчване на гражданите да открият, финансираните от ЕС проекти в близост до тях. За първи път тази година четири различни инициативи — Дни на отворените врати за проектите на ЕС, търсене на съкровище, фотоконкурс и кампания за публикации в блогове — предоставиха възможност на обществеността да посети проекти и да сподели изображения и преживявания чрез социалните медии. Кампанията се координира от ГД „Регионална и селищна политика“ и се организира в сътрудничество с местните власти.

Вижте някои снимки от хилядите мероприятия, проведени в Европа от май до юни 2016 г.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/policy/communication/inform-network/map/

Осигуряване на бъдещо политическо сближаване за периода след 2020 г.

Маржори Жуан, експерт по политиките на ЕС, свързани с регионалното, селищното и местното развитие, териториалното сближаване и социалните иновации, и специален съветник на Notre Europe — институт „Жак Делор“, излага своите виждания за бъдещия път на европейското сближаване.

Брекситът е напомняне, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е създаден в отговор на искане, направено от Обединеното кралство, след като става член на Европейската икономическа общност. Много вода изтече под Лондонския мост от 1975 г. досега! Вярвам, че тайната на това дълголетие се крие във факта, че политиките за регионално развитие са способни да претърпят развитие всеки път, когато има реформа, като се започне с тази, установена с политиката на

сближаване, чиято 30-та годишнина честваме тази година.

Всяка програма всъщност се характеризира с определена комбинация от инструменти и критерии за допустимост за най-нуждаещите се територии в отговор на всяка заплаха за европейското сближаване през даден период. Предизвикателството се състои в предвиждане на проблемите, които трябва да бъдат решени повече от пет години по-рано. Не става въпрос за започване от нулата, а да се разчита на съществуващите структури, с цел да се подобри това, което вече имаме. Основните принципи — съвместно управление и съвместно финансиране от страна на държавите членки и регионите, както и многогодишното и многоотрасловото планиране — остават непроменени.

Какво следва да се запази от програмата за периода 2014—2020 г.?

Две години и половина след стартирането на настоящата програма, която се характеризира по-специално с необходимостта да се разреши икономическата криза, можем да си вземем няколко поуки от нея. Тази съвместна програма на пет Европейски структурни и инвестиционни фонда (ЕСИФ) и тяхното приваждане в съответствие с това, което би трябвало да представляват приоритетите на стратегията на ЕС за 2020 г., е изготвена в отговор на желанието за по-голяма ефективност по време на период на бюджетно ограничение. Бяха въведени по-строг контрол и по-стриктни условия, за да се гарантира ефективността на инструментите за намеса под надслов за „по-добри разходи“.

Другото поразително нещо в тази програма беше в представянето на „териториалното сближаване“ като цел, което означава, че ще следва да се обърне специално внимание на подрегионалните и надрегионалните равнища (градски, местни и макро-региони), като им осигурява нови инструменти.

Европейската комисия изготви първия си доклад¹ в края на 2015 г. Като се отбелязва, че политиката на сближаване не е била в състояние да попречи на икономическата криза да заличи „ползите от икономическото сближаване, постигнато в няколко европейски региона и държави членки от 2000 г.“, в програмата също така се признава, че неподходящите суми, изложени на риск, означават, че политиката на сближаване не може да представлява действителна политика на преразпределение.

От друга, по-оптимистична гледна точка, характерното управление на фондовете — прекалено строго според някои — им позволява да играят „ролята на трамплин“, а понякога служат и за преодоляване на неуспеха на националните публични инвестиции. Възможното прибягване до нови инструменти за териториално развитие, като например интегрираните териториални инвестиции (ИТИ), стратегиите за устойчиво градско развитие и местното развитие, ръководеното от общностите (МРРО), показва, че по същество те са експериментални.

Според териториалната социална програма на Фабрицио Барка², програмата за периода 2014—2020 г. е успешна по отношение на по-доброто управление на ЕСИФ за регионите, като извежда на

¹ Съобщение на Комисията „Инвестиране в работни места и растеж — максимално увеличаване на приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове“, COM(2015)639 final от 14 декември 2015 г.

² Ф. Барка, 2009 г., Програма за реформирана политика на сближаване.

преден план МРРО за всички видове територии и признава съществуването на цели, различни от тези, свързани с икономическата ефективност (например енергиен и екологичен преход). Въпреки това, не е постигнат напредък по отношение на социалното сближаване, а именно заетостта и бедността. Има малък напредък по отношение на „доброто управление“, въпреки повишаването на сложността на процедурите, и вместо секторните политики да бъдат подложени на териториално разпределение, политиката на сближаване беше „разпределена по сектори“.

С какви предизвикателствата ще се сблъска сближаването в периода след 2020 г.?

Периодът на геополитически хаос, който преживяване в момента, не трябва да отвлича вниманието ни от необходимостта за вътрешно сближаване в рамките на един променен ЕС. Тази необходимост не е чисто социална, свързана с професионалната дейност и приходите и последиците от единния пазар, но все по-често е свързана с обществото — т.е. свързана с възрастта, културата, здравеопазването, образованието на хората и т.н. Териториалното измерение

е все по-важно като отправна точка за мирното съвместно съществуване, тъй като повечето от институциите и механизмите, които стоят зад социалното сближаване са били разрушени (работа, училище, предприятия и т.н.) или са изчезнали.

Следователно разликите между малките региони или територии (градски райони или селски райони) съществуват не само заради икономическата конкуренция между тях и иновационните им профили, но и заради условията на живот, социалната хармония и общото състояние на техните демократични институции.

Освен това различната уязвимост на териториите по отношение на ограничените природни ресурси и променливия характер на климата може да означава, че през 2025 г. ще е достигнат решителен етап за постепенно включване на територии и население, с цел гарантиране на устойчивост.

Следователно е необходимо:

➤ да се разчита на съществена част от разпределението на средствата (от порядъка на 30%), не на БВП на глава

от населението, а на Европейския индекс за социален напредък (ЕИСН);

- да се преразгледат инвестиционните приоритети чрез приемане на повече цели, свързани с приобщаването на младите хора, предотвратяването на изключването, засилването на устойчивостта, подобрените условия на живот, демокрацията на участието и социалните иновации, както и творчеството с използване на цифрови технологии;
- да се засили и консолидира използването на инструменти за интегрирано териториално развитие, като се направят задължителни;
- да се насърчи териториалната конкуренция като метод за изпълнение на регионалните програми за инвестиции между градските и селските райони, крайбрежните и планинските райони и местните власти, в допълнение към представянето на конкретна цел. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Notre Europe –
Jacques Delors Institute:
www.delorsinstitute.eu/1-Home.htm

МООС: на курс за разяснение по въпросите, свързани с бюджета и финансирането от ЕС

Масивните отворени онлайн курсове (МООС) на Комитета на регионите (КР) са първите по рода си, които помагат на регионалните и местните власти да управляват създаването на политика по въпросите на Европейския съюз, с акцент върху достъпа до фондовете на ЕС и разбирането на бюджета.

Първият МООС курс, проведен през 2015 г., направи общо въведение в институционалната структура и процедурите за вземане на решения на ЕС, свързани по-специално с регионалните и местните въпроси. Над 50 експерти, в това число местни политици и членове на ЕП, представители на високо равнище от институциите на ЕС, както и университетски учени, споделиха знанията си чрез видео дебати на живо, предавани онлайн от сградите на КР в Брюксел.

Около 8500 участници от над 70 държави потвърдиха потенциала на МООС за укрепване на административния капацитет на местно ниво, както и значителното търсене на онлайн обучението по въпросите за ЕС. Вследствие на това е планирано второ издание от 31 октомври до 9 декември, но ще остане достъпно за „новодошлите“ през цялата 2017 г.

Тазгодишният курс беше организиран съвместно от Европейската инвестиционна банка и две генерални дирекции на Европейската комисия (ГД „Регионална и селищна политика“, ГД „Бюджет“).

МООС ще включва шест основни теми — всяка една онлайн за една седмица и изискваща около два часа време за учене — с насоченост върху бюджета на ЕС и неговото разходване. Инструментите на курса, включително видеоматериали, дебати на живо, информационни бюлетени и викторини, ще компенсират основната теория, която лежи в основата на финансирането от ЕС, процедурите и оценката с практическа информация от практики относно проектирането и доставката на проекта. Курсът ще бъде предложен безплатно на уебсайта fun-mooc.fr,

TAKE 2

Второто издание на МООС има за цел да привлече над 10 000 участници, в това число:

- › членовете на КР и регионални и местни политици от ЕС и извън него;
- › служители от институциите на ЕС, регионалните офиси в Брюксел, асоциации и др.;
- › длъжностни лица от регионалните и местните администрации, които участват във финансовите въпроси на ЕС;
- › служителите, които работят за НПО и други потенциални бенефициери на финансиране от ЕС;
- › служителите, които работят във финансови институции, като например (регионални) промоционални банки;
- › учители, ученици и журналисти.

а участниците могат да се регистрират тук: <https://www.fun-mooc.fr/courses/CoR/114001/session01/about>

В **модул 1** ще се представи ролята на регионите и градовете в делата на ЕС, с акцент върху финансовите въпроси. В **модул 2** ще се направи общ преглед на текущия бюджет на ЕС, след което ще се дадат подробности за бюджетния цикъл, резултатите, прозрачността и дейностите, свързани с инвестиции. В **модул 3** ще се разгледат по-отблизо Европейските структурни и инвестиционни фондове и тяхното изпълнение.

Европейският фонд за стратегически инвестиции и други инструменти от Европейската инвестиционна банка са обхванати в **модул 4**, включително добри практики и изграждане на мрежи. Програми, процедури и агенции на ЕС, свързани с регионите и градовете, са представени в **модул 5**. И накрая, в **модул 6** ще се разгледа междинния преглед на бюджета на ЕС за периода 2014—2020 г. и перспективите за периода след 2020 г. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://cor.europa.eu/bg/events/Pages/CoR-online-MOOC.aspx>

НОВИНИ [НАКРАТКО]

РЕГИОН ЕПИР ПЕЧЕЛИ НАГРАДАТА ЗА НАЙ-ДОБРА ПРАКТИКА ЗА „НАРЪЧНИК ЗА ГРАЖДАНИТЕ“

Достойна за похвала инициатива от Гърция беше отличена на конкурса за проекти в публичния сектор 2015, организиран от Европейския институт по публична администрация. Целта на този конкурс е да се отличат най-иновативните и ефективни действия, които да служат за пример както на европейско, така и на международно равнище. Един от най-бедните гръцки региони, Епир, успешно разработи „Наръчник за гражданите“ под формата на полезен онлайн инструмент за обслужване на гражданите и бизнеса от разстояние и за пестене на време и пари. Проектът ще помогне за намаляването на големия обем хора, които чакат да бъдат обслужени, и ще доведе до постига-

нето на по-голяма производителност на държавните служители. Също така благодарение на проекта ще се повиши прозрачността, както и доверието към обществените услуги.

Проектът беше сред 64-те проекта, определени като добра практика, представени от 36 европейски държави и европейски институции. Струва си да се отбележи, че „Наръчникът за гражданите“ на регион Епир е създаден изцяло от държавни служители с помощта на безплатен софтуер с отворен код, с което общите разходи за изпълнението, хостинга и поддръжката са сведени до минимум! Идеята беше дадена от регионалния заместник-управител на Епир, г-жа Татяна Калогияни, чиято подкрепа беше от решаващо значение за успеха на целия проект. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.politis.gov.gr>

НОВ ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА ГД „РЕГИОНАЛНА И СЕЛИЩНА ПОЛИТИКА“

Европейската комисия назначи Марк Лъометр за Генерален директор на ГД „Регионална и селищна политика“ (ГД REGIO). Той поема новата си роля на 1-ви септември, наследявайки Валтер Дефаа.

Г-н Лъометр има 20 години богат опит в областта на европейските въпроси, както в Европейската комисия, така и в дипломатическата служба на Люксембург. В периода 1996—2006 г. той работи в Постоянното представителство на Люксембург в Европейския съюз, където се занимава с бюджетни, търговски и общи въпроси, включително подготовката и преговорите за многогодишната финансова рамка за периода 2007—2013 г.

Присъединява се към Комисията през 2007 г. като ръководител на кабинета на комисаря по регионалната политика Данута Хюбнер, а след това и на неговия заместник, Павел Самецки. В периода 2010—2013 г. г-н Лъометр ръководи кабинета на комисаря по бюджета Януш Левандовски, период, през който беше изготвена и приета настоящата многогодишна финансова рамка (2014—2020г.).

▲ Регионалният заместник управител на Епир, Татяна Калогияни (в центъра), заснета по време на получаването на наградата

От 2013 г. управлява РМО (Служба за управление и плащане по индивидуални права), отдел, който включва почти 600 служители.

НОВИ ФУНКЦИИ НА ОТВОРЕНИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ПОРТАЛ

Добавени са нови данни и функции на платформата за свободно достъпни данни за Европейските структурни и инвестиционни фондове. Сега потребителите имат възможност да разгледат всичките 533 програми по линия на ЕСИФ за периода 2014—2020 г. (достъпни от страниците на държавите), включително финансиране и очаквани постижения въз основа на общи показатели (ако има такива). Наборът финансови данни е обновен, за да се отразят приетите програми в сила от юли 2016 г.; също бяха добавени и програмите за трансгранично сътрудничество съгласно Инстру-

мента за предприєдинителна помощ (ИПП). Също така сега потребителите могат да визуализират на екрана разбивката на финансирането по теми, като обща сума или като процент от националния дял.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion6/cp_data.png

ДОБРО ОЦЕНЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИТЕ

Комисията публикува резултатите за 2016 г. от сравнителния анализ на иновациите в Европа, от сравнителния анализ на иновациите в регионите и от Инобарометър. Основните заключения са, че иновациите в ЕС настигат тези в Япония и САЩ, като за пореден път Швеция е лидер в областта на иновациите, а Латвия се превърна в най-бързо развиващият се новатор.

Регионални иновационни центрове също така има и в държавите умерен новатор: Пиемонте и Фриули-Венеция Джулия в Италия, Паис Васко в Испания и Братиславски край в Словакия. Общо взето основната движеща сила една иновация да стане водеща е да се приеме **балансирана иновационна система**, която да съчетава подходящо ниво на публични и частни инвестиции, ефективни партньорства за иновации сред компаниите с академичните среди, както и солидна образователна база и отлични научни изследвания. През следващите две години се очаква изпълнението на иновациите в ЕС да се подобри. По-голяма част от компаниите планират да запазят или да увеличат нивото на инвестициите в иновации през следващата година. Бизнесът в Румъния, Малта и Ирландия са най-склонни да увеличат инвестициите си в иновации.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards_bg

The banner features a blue background with a bar chart and a globe. The text reads: 'EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS OPEN DATA PLATFORM' in white on a red bar at the top. Below it, 'EU INVESTS IN YOUR REGIONS' is written in white. The main text says 'explore our data...' in white and red, followed by the URL 'https://cohesiondata.ec.europa.eu/' in white. At the bottom, there is the European Commission logo and the text 'European Commission | Regional and Urban Policy'.

ПРОЕКТИ

МЛАДИТЕ ХОРА ПОЛУЧАВАТ АКТИВИ, КОНФИСКУВАНИ ОТ МАФИЯТА

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ:
227 900 EUR

РЕВОЛВИРАЩ ФОНД:
(НАЦИОНАЛНО
СЪФИНАНСИРАНЕ)
107 500 EUR

РЕВОЛВИРАЩ ФОНД:
(ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА СБЛИЖАВАНЕ)
194 700 EUR

Конфискувана от мафията сграда в Балестрате, крайбрежен град в Сицилия с 6000 жители, провинция Палермо, ще бъде използвана за младежки център.

Сградата беше конфискувана от местен мафиот и прехвърлена в имота на община Балестрате през 2009 г. Тя беше реновирана благодарение на финансирането в размер на 530 000 EUR по линия на националната „Оперативна програма за сигурност“, с цел да бъде превърната в първия младежки център в града.

Община Балестрате обяви търг за управлението на този център през декември 2015 г. Печелившата оферта беше представена от съвместно предприятие на шест местни организации с нестопанска цел, които искат да се обединят в една мрежа за най-големия проект с участието на млади хора в историята на Балестрате.

Създаването на младежки център в сграда, която е била конфискувана от мафията, в местен район със значително присъствие на мафията, има голямо символично значение. Италианската държавна администрация взема активи от мафията и ги предава на гражданското общество, по-специално на младите хора.

В резултат на това в центъра ще се провеждат дейности, насочени към насърчаването и разпространението на културата за законосъобразността с цел младите хора да се отклонят от грешния път чрез повишаване на тяхната информираност относно законосъобразността, равенството, уважението и демокрацията. Това ще бъде насърчено чрез разпространение на данни и сведения за предаване на дълга на многото хора, които са загубили живота си в борбата с мафията, на по-младото поколение.

Културни инициативи, засягащи законността и борбата с мафията, рекета и лихварството, ще се проведат съвместно с насърчаването на доброволческите лагери за млади хора, интересувани се от борбата с мафията.

Културата в програмата

В центъра ще бъдат организирани семинари за изкуство, театър и музика, като опит да се използват добросъвестно професионалните умения, предоставени от шестте организации, ръководещи проекта. Ще се провеждат курсове за обучение на гражданите, както и семинари за мотивация за учене и наставнически семинари, за да се предотврати отпадане на учениците от системата на училищното образование — организаторите са убедени, че борбата срещу мафията започва от културата и образованието.

Ще се създаде „Европа—Лаб“ (Laboratorio Europa), за да се популяризират възможностите, предлагани от програмите на ЕС за младежта, като например „Еразъм+“, „Европа за гражданите“, „Творческа Европа“ и схемата за „гаранция за младежта“.

По този начин центърът ще стане както физическо, така и емблематично място за срещи — място за разработване и разпространяване на културата на законосъобразността, за да се засили усещането за сигурност в региона и той да стане по-добро място за живеене. Това ще бъде място за създаване и подкрепа на проектни идеи за разпространение на информираност за гражданите и свобода на участие, особено за младите хора.

И накрая, центърът ще символизира присъствието на ЕС дълбоко в южната част на Италия — символ на спасението и растежа, създаден благодарение на възможностите, предоставени от институциите на ЕС. ■

ПРОЕКТИ

ОПИТЪТ НА МСП В УСТОЙЧИВОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

**ОБЩ РАЗМЕР НА
ФИНАНСИРАНЕТО:
3 605 900 EUR**

**ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС:
1 000 000 EUR**

**Координаторът на проект
Mobiel Erfgoed Centrum Ханс
Висер разказва пред Панорама
за подкрепата за местни МСП
с цел изграждане на жизнеспособна
промишленост в областта
на възстановяването на използвани
кораби, самолети, автомобили и
влакове.**

Малките и средните предприятия (МСП) често нямат опит в това как най-добре да използват знанията си и да комерсиализират идеите си. Като осигури инструменти и ресурси, за да помогне на собствениците и организациите за управление на културно-историческото наследство устойчиво да възстановят и да запазят различните видове транспорт, проектът Mobiel Erfgoed Centrum (MEC) изигра

ключова роля в насърчаването на предприятията да реализират своя търговски потенциал.

По проекта беше разработен портал за валоризация на знанията, където МСП имат възможност да намерят помощ за изпитване на прототипите си или да създадат партньорства. Беше създадена отворена среда за иновации, която обединява предприемачи, образователни институции и съоръжения за изпитване, които следва да ускорят представянето на пазара на новите продукти и услуги.

Панорама: Какво „запали“ този проект?

Ханс Висер: В действителност проектът беше стартиран, за да се отговори на нуждите на предприятията. Освен това ние съзряхме чудесна възможност за изпитване на прототипите на избрани превозни средства, намиращи се в музеите — участници в проекта. По този начин имахме възможност да създадем среда „фаб—лаб“ на високо ниво, но на ниска цена, за иновациите на МСП.

Кой пое водещата роля по проекта?

Mobiel Erfgoed Centrum е независима фондация, подкрепена от бизнес общността, университети, други образователни организации (институти за професионално обучение) и правителството. Фондация MEC има за цел да

събира и да предава знанията, опита и уменията, необходими за поддържане, управление и експлоатиране на мобилни обекти на културно-историческото наследство и да ги предава на предприятия, физически лица, образователни институции и младежи в Нидерландия.

Следователно колко важно е участието на МСП?

Фондацията работи директно с МСП, като помага за намаляване на административната тежест и за разработването на нови иновативни знания и техники. Проектът MEC също така събра някои от стопанските субекти с отлични резултати в региона, като например в химичния, енергийния, морския и транспортния сектор.

Как се обезпечава и управлява финансирането?

Преди кандидатстването за финансиране по линия на ЕФРР координаторът получи съфинансиране от община Ротердам за целия период на проекта. Това ни даде увереност от самото начало на проекта и буфер за финансиране на първоначалните разходи, по-специално разходите на секретариата. След това финансирането от ЕС беше осигурено благодарение на ентузиазираното участие на предприятията и институциите за професионално обучение. То беше управлявано чрез съвместна фондация, създадена

специално за управление и подпомагане на участието на МСП в европейски проекти.

Какви бяха отношенията с управляващия орган?

Имаше редовен контакт със служителите на „Kansen voor West“, особено относно материалните и финансовите промени в проекта, като те прилагаша винаги възможно най-бързия метод на обработване на исканията и изплащането на средствата. Освен това установихме, че техният одит е професионален и целенасочен, което ни помогна да управляваме по-добре финансовата документация. За финансовия отчет секретариатът положи много труд, но техният принос ни помогна да отстраним много от административните тежести за нашите партньори МСП.

Как се разви партньорството по време на проекта?

Проектът се радваше на ентузиазно сътрудничество между всички партньори, като броят на участниците надвишаваше 100. Всъщност много от тях решиха да продължат сътрудничеството си след края на проекта, за да доразвият нововъведените технологии, като например соларна клетъчна технология, 3D печат, композитни материали и ИКТ инструменти.

Какви бяха основните предизвикателства, с които се сблъскахте?

Първото предизвикателство беше да се стимулират нови бизнес възможности в секторите за възстановяване,

електротехника, производство на чугун и стомана и дървообработка. След това трябваше да намерим подходящ начин за използване на иновативни мултимедийни техники за улавяне на необходимите знания и умения. И накрая, трябваше да разпространим необходимите данни за възстановяване, управление и експлоатация на мобилни обекти от културно-историческото наследство.

Бихте ли посочили три или четири основни момента?

Да накараме всичко да работи на административно ниво беше истинско изпитание, макар че всичко си дойде на мястото, след като завършихме нашия доклад за напредък. Организирахме няколко конференции и участвахме в панаира Interclassic, където представихме нашите резултати. Тези събития ни дадоха нови виждания за това как да се предадат знания и умения, което е важно за подпомагането на веригата за социални иновации между МСП и научно-изследователските/образователните институти.

Кои са основните бенефициери на МЕС?

Очевидно участващите МСП, по отношение на разработването на нови иновативни продукти и процеси за възстановяването на различни видове транспорт. В действителност към днешна дата по проекта са разкрити 92 работни места на пълно работно време, като от тях са се възползвали и институциите за професионално обучение. Порталът ще предоставя лесен и директен достъп до основните заключения на проекта, по-специално за МСП и професионалните институции, участващи в чистата мобилност и поддръжка.

Какви са устойчивите резултати, които са получени от изпълнението на проекта?

Надяваме се, че придобитите и споделени знания и умения ще допринесат за по-голямата чистота на Ротердам и провинция Южна Холандия. Проектът МЕС ще стимулира устойчивата мобилност чрез електрификацията и чрез

модифицирането на превозните средства да се движат със слънчева енергия, като по този начин ще се подобри качеството на въздуха и ще се намали шумът. Вярваме, че нашите постижения демонстрират възможностите за комбиниране на автентична изработка с новаторски техники и концепции за чиста мобилност.

Как подходът може да бъде повторен за подобни проекти?

Фондация МЕС вече участва в нов проект, финансиран по линия на ЕФРР, чиято насоченост е към разработването на нови устойчиви начини за намаляване на високите нива на замърсяване от по-старите превозни средства чрез електрификация и горивни клетки.

Какви поуки си извлякохте за в бъдеще?

Едно важно нещо, което научихме е, че в основата на всеки проект трябва да се поставят нуждите на участващите дружества. Само тогава е възможно да се постигне устойчива рентабилност за иновативни продукти, системи или процеси, които ще се разработват. Това беше отправната точка за нашия проект и вярваме, че тя трябва да е за всеки проект, кандидатстващ за финансиране от ЕС. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.mobielerfgoedcentrum.nl/>

ПРОЕКТИ

ГРЪЦКАТА ЗДРАВНА СИСТЕМА СТАВА ЦИФРОВА

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
13 937 100 EUR**
**УЧАСТИЕ НА ЕС:
13 937 100 EUR**

Проектът за електронна рецепта модернизира гръцката здравна система, като заменя съществуващата практика за писане на рецепти на ръка с цифровизирана операционна платформа.

Завършен в края на 2015 г., проектът за електронна рецепта в момента е едно от най-важните приложения за електронно управление, което работи в цялата страна. С помощта на финансиране от Европейския фонд за регионално развитие, по-специално по линия на Оперативна програма „Цифрова конвергенция“, приложението за електронно здравеопазване беше инсталирано и се управлява от IDIKA SA, център за електронно управление на услуги в областта на социалното осигуряване. Като се фокусира върху подобряването на безопасността на пациентите, качеството на здравните грижи и по-доброто използване на ресурсите, системата има за цел да осигури отворена модулна среда за електронна рецепта, която да е съвместима с тази в ЕС, както и оперативно съвместима с останалите национални електронни приложения в областта на здравеопазването и с информационните системи на трети страни.

Цифровата социална служба се свързва и работи във всички национални осигурителни фондове на страната чрез една напълно интегрирана платформа за електронна рецепта. По този начин проектът допринася за прозрачността и подпомага вземането на решения като предоставя точни статистически данни. Освен това неговите цели са тясно свързани с политиката на гръцкото здравеопазване (2014—2020 г.), която дава приоритет на първичната здравна помощ, обединяването на финансовите ресурси, въвеждането на нови управленски и административни методи, приемането на разходно-ефективни механизми за наблюдение, както и разработването на политики за по-добро разпределение на ресурсите.

Подходящо предназначение

Основната операция обхваща предписването на лекарства и реферали за лабораторни изследвания, от заявките за

наблюдение до плащането на бенефициерите. Електронните рецепти, генерирани от предписващия ги лекар, се съхраняват в националната база данни, където могат да бъдат достъпни за изпълнение от аптеките и диагностичните центрове. Информацията в базата данни се предоставя чрез сигурен достъп на организациите за здравно осигуряване, Министерството на здравеопазването и надзорните органи. По подобен начин всички трансакции от националните социално-осигурителни фондове се следят и управляват от начало до край, включително посещения на лекарите и реферали за електронни медицински документи.

От страна на пациента, електронната рецепта замества често нечетливите рецепти, което улеснява преиздаването ѝ, като в същото време рискът от неправилно разчитане на инструкциите на лекаря се свежда до минимум. Наличните за 2015 г. данни показват, че приблизително 3 милиона пациенти са се възползвали от новата услуга за рецепта всеки месец.

По подобен начин електронната рецепта допринася за намаляването на сложността на застрахователното покритие на рецептата чрез опростяване на цялата процедура и гарантиране, че пациентските досиета са актуализирани.

Освен това новата цифрова услуга осигурява на лекарите ясен общ преглед на медицинската история на техните пациенти, както и по-добро съгласуване с медицинските насоки и фармацевтичната практика. Положителен отговор за системата за електронна рецепта се наблюдава в събраните статистически данни, които показват, че макар и скоро въведена, тя вече обхваща над 98 % от всички рецепти, които се предписват днес в цялата страна.

И накрая, но не на последно място, в рамките на проекта е въведен и пакет за електронно здравеопазване, който включва широка гама от инструменти и услуги и е обновил вече успешната система за електронна рецепта на национално равнище. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.e-prescription.gr>

ПРОЕКТИ

НАМИРАНЕ НА РАВНОВЕ- СИЕТО МЕЖДУ СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО И ОКОЛНАТА СРЕДА В БАЛТИЙСКИЯ РЕГИОН

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
6 603 200 EUR**

**ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
4 351 700 EUR**

Проектът „Балтийски КОМПАС“ (Baltic COMPASS) обедини регионални заинтересовани страни от секторите на селското стопанство и околната среда, за да се справят с прекомерното обогатяване с хранителни елементи (известно също като еутрофикация) на Балтийско море и неговия водосборен район.

Основните заинтересовани страни по проекта са държавни органи, специализирани институти, организации и предприятия на земеделски производители. Заедно те имаха възможността да въведат по-ефективни агроекологични политики, да споделят иновации и добри практики, да създадат научни сценарии и да инвестират в технологии за опазване на околната среда, за да се справят с проблема на прекомерното обогатяване с хранителни елементи.

Също така проектът помогна за преодоляване на пропуските в капацитета за управление на различните заинтересовани страни и най-важното, успя да изгради взаимно доверие между сектора на околната среда и сектора на селското стопанство.

В проекта „Балтийски компас“ (Baltic COMPASS) взеха участие 22 партньори от осем държави, граничещи с Балтийско море, а също така и Беларус. За изпълнението на проекта бяха създадени най-малко пет нови щатни работни места, някои от които са постоянни благодарение на финансирането по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по Оперативна програма „Регион Балтийско море“ по време на програмния период 2007—2013 г.

Взаимоизгодно решение

„Проектът „Балтийски КОМПАС“ (Baltic COMPASS) помогна на селскостопанския сектор в региона на Балтийско море да намери начини за производството на храна, необходима за ежедневните нужди на 90-те милиона жители на региона, като в същото време да запази Балтийско море. Ако препоръчаните по проекта мерки се прилагат успешно в целия регион, това ще доведе до реална промяна на Балтийско море“, заяви Ола Палм от Шведския институт за земеделско и екологично инженерство (JTI).

Очакваните резултати от провеждането на тази инициатива в по-дългосрочен план включват нови стратегии за намаляване на еутрофикацията, по-силни връзки между земеделските и екологичните интереси и по-рентабилни политически действия.

Също така се надяваме, че държавите на изток и запад от региона ще станат по-интегрирани в съответствие със стратегията на ЕС за региона на Балтийско море. Освен това чрез комбиниране и разпространение на своите уникални знания и опит заинтересованите страни положиха основите на по-добрата агроекологична информираност в целия регион. В резултат на това се достига до взаимноизгодни решения за селското стопанство и за околната среда, без да се намалява конкурентоспособността на селскостопанския сектор.

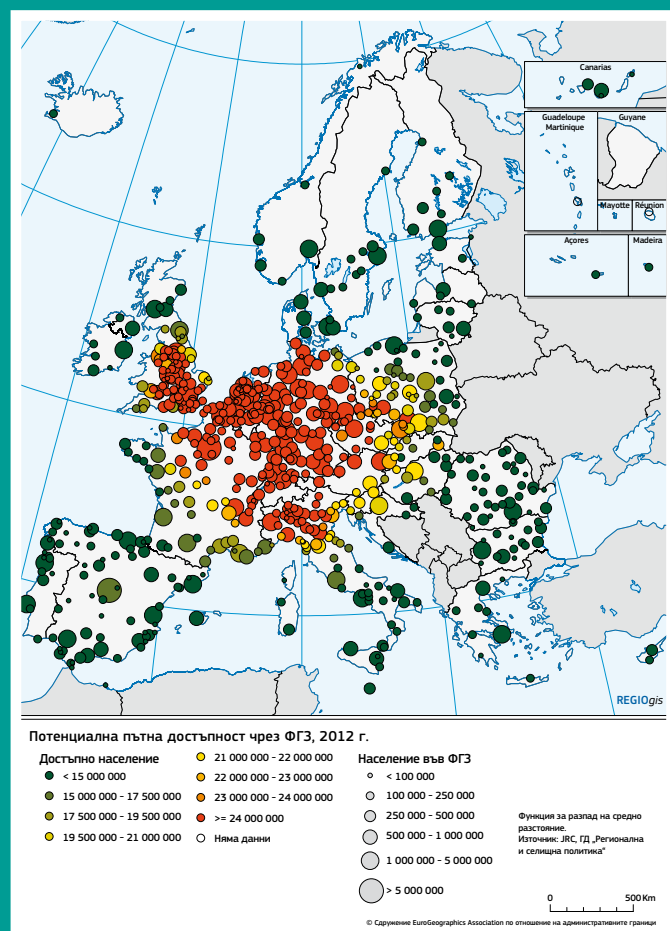
Проектът работи в тясно сътрудничество с други два агроекологични проекта: Балтийска политика (Baltic Deal) и Балтийски тор (Baltic Manure). Най-видимият резултат от това сътрудничество е конференцията на заинтересованите страни под надслов „По-зелено селско стопанство за по-синьо Балтийско море“, която се провежда от 2010 г. и се превърна в най-важното събитие за агроекологичните заинтересовани страни в региона. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.balticcompass.org/>

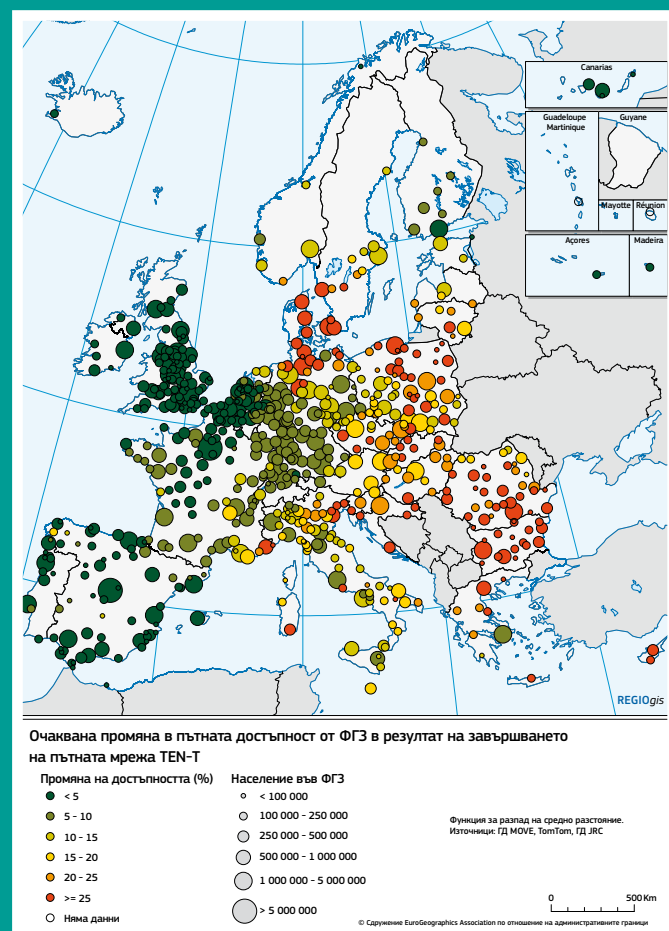
ВЪЗМОЖНА ПЪТНА ДОСТЪПНОСТ ОТ ФУНКЦИОНАЛНА ГРАДСКА ЗОНА, 2012 Г.

Тази карта показва текущото ниво на достъпност по шосе от всички общини в основните функционални градски зони до всички общини в ЕС и държавите от ЕАСТ. Анализът взема под внимание скоростта и пътните условия, наблюдавани в цялата главна пътна мрежа, включително мостове и фериботи. Достъпността е изразена като броя на жителите, които може да се достигнат, като се вземе предвид времето за пътуване, необходимо за достигане до местоназначението. Достъпността е най-висока в градовете в сърцето на Европа, но някои от най-големите по-периферни градове, като Варшава или Будапеща, също имат високи резултати за достъпност.

ОЧАКВАНА ПРОМЯНА В ПЪТНАТА ДОСТЪПНОСТ ОТ ФУНКЦИОНАЛНАТА ГРАДСКА ЗОНА В РЕЗУЛТАТ НА ЗАВЪРШВАНЕТО НА ПЪТНАТА МРЕЖА TEN-T

Картата показва очакваната промяна в нивата на достъпност на функционалните градски зони, поради завършването на трансевропейската транспортна мрежа. Политиката за TEN-T, подкрепяна от инструментите на политиката на сближаване, инвестира в изграждането на нови пътища и обновяване на съществуващите такива. Очаква се много функционални градски зони да се възползват от важните ползи за достъпност (често над +20%), благодарение на проектите по линия на TEN-T. Очакваните увеличения са особено високи в градовете в България, Румъния и Хърватия.

ПРАВНА ЗАБЕЛЕЖКА

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в тази публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка.

Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2016 г.

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2016 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

(*) Правата върху въпросните изображения се предоставят за използване единствено в (*) списание „Панорама“ (брой 58), а не за други приложения; изображението може да бъде възпроизведено в контекста на бр. 58 на списание „Панорама“ и неговите езикови версии — изображението не може да бъде възпроизведено за други цели.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носителя(ите) на авторско право.

Printed in Belgium

Това списание е отпечатано на английски, френски, немски, български, гръцки, испански, италиански, полски и румънски език на рециклирана хартия.

Публикацията е налична на 22 езика на адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/panorama-magazine/

Съдържанието на броя беше завършено през август 2016 г.

СНИМКОВ МАТЕРИАЛ (СТРАНИЦИ):

Корица: © iStock, albertogardin

Страница 4: © iStock, Kaуcco

Страница 7: © iStock, standret

Страница 8: © Martijn Beekman

Страница 6, 9, 10, 11, 12, 28, 29, 30, 36, 43:

© European Commission

Страница 14: © iStock, RicoK69

Страница 16, 17: © RWMC Ljubljana

Страница 20: © iStock, knape, © Областен съвет

на регион Оулу

Страница 21: © iStock, Alvaro Arroyo, © Агенция

по въпросите на сближаването и развитието

Страница 23: © iStock, therry, © Antoine Darnaud –

Регион Лангедок—Русийон—Юг—Пиринеи

Страница 24: © iStock, Vorisb17

Страница 25: © Лен Стокхолм

Страница 26, 27: © Črt Slavec — Правителствена

служба за развитие и европейска политика на

сближаване, Словения

Страница 31: © Diritti a Scuola

Страница 32: © Living Lab

Страница 30, 33: © Thinkstock, fotoember

Страница 35: © Администрация на регион Апулия

Страница 37: © Thinkstock, Creatas Images

Страница 39: © Министерство на икономическото

развитие, Полша, © Правителствена служба за

развитие и европейска политика на сближаване,

Словения, © FEDER Люксембург, © Лисабон 2020

Страница 40: © Marjorie Jouen

Страница 41: © iStock, RoBeDeRo

Страница 42: © Комитет на регионите

Страница 45: © Община Балестрате

Страница 46, 47: © Mobiel Erfgoed Centrum

Страница 48: © e-prescription

Страница 49: © Baltic COMPASS

ПРОГРАМА

10—13 ОКТОМВРИ

Брюксел (BE)

Европейска седмица на регионите и градовете (вкл. церемонията за връчване на наградите „RegioStars“)

3—4 НОЕМВРИ

Братислава (SK)

5-ти годишен форум на стратегията на ЕС за Дунавския регион

8—9 НОЕМВРИ

Стокхолм (SE)

7-ми стратегически форум на стратегията на ЕС за региона на Балтийско море

30—31 МАРТ 2017 Г.

Брюксел (BE)

Форум за най-отдалечените региони

26—27 ЮНИ 2017 Г.

Брюксел (BE)

Форум за сближаването

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

Допълнителна информация за събитията е публикувана в раздел „Календар на събитията“ на уебсайта Info regio на следния адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/newsroom/events/

Служба за публикации

Европейска комисия,
Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“
Комуникация — Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu